

KHAZAR-REVIEW

XƏZƏR XƏBƏR

ELMI-KÜLTƏVİ, ƏDƏBİ-PUBLİSİSTİK TOPLU

No 344 Oktabr 2015

XƏZƏR
UNİVERSİTƏSİ



khezar-review.khazar.org

AYLIQ DƏRGİ

ISSN 2218 - 2772



38 MƏZUNLUQ MƏRASİMİ 39

İÇİNDƏKİLƏR

38 və 39-cu məzunluq mərasimi	4
Hamlet İsaxanlının Türkiyəyə işgüzar səfəri	8
İsaxan İsaxanlı 2015-ci il ədəbiyyat üzrə beynəlxalq Yesenin mükafatı laureatıdır	10
QS: Xəzər Universiteti Azərbaycanda birincidir.....	12
Gürcüstanda məktəb məzunlarının görüşü.....	13
Universitet xəbərləri	16
Məşhur skripkaçının "Xəzər"də ustad dərsi	18
Gülnara Rəfiq. "Rus Paqanini" Bakıda	19
Mədəniyyət.....	34
Tessa Berenson. Science Says Your Cell Phone Use Could be Hurting Your Relationship	40
Xəzər Universitetində yeni tədqiqat laboratoriyası fəaliyyətə başladı	42
Birinci kurs tələbələri ilə görüş	50
Nobel mükafatı laureatları - 2015.....	54
NDU xəbərləri	58
Nizami Tağısoy. Sergey Yeseninin "İran nəğmələri" ilə yeni görüş	61
"Bilik" yarışının qalibləri mükafatlandırıldı	70

1995-ci ilin
yanvarından nəşr olunur

Təsdiq:
Xəzər Universiteti

Bəzək redaktor:
Hamlet İsaxanlı

Bəzək redaktor mifləvini:
Əlirza Balayev

Redaksiya heyəti:
Camal Mustafayev
Əjdər Ağayev
Alla Akmundova
Şahin Rəzi
Knyaz Aslan

İngiliscə dilində
mətnlərin redaktoru:
Marta Lauri

Rəssam:
Mir Rəfiq Əbdürəhimov

Kompiuter tərtibatçısı:
Nigar Aydemirova

Foto:
Multimedia Mərkəzi



Address:
41 Mahsati str., Baku
(near the "Neftchilar" metro)
Tel: (+99412) 323 93 13
(+99412) 421 10 93 (209)
GSM: (+99450) 321 31 69
Faks: (+99412) 493 93 79
E-mail: xazarxabar@khazar.org
Certificate: 376
Index: 67178
Copies: 3000

It has been published
since January 1995

Founder:
Xəzər University

Editor-in-chief:
Hamlet İsaxanlı

Associate editors:
Əlirza Balayev

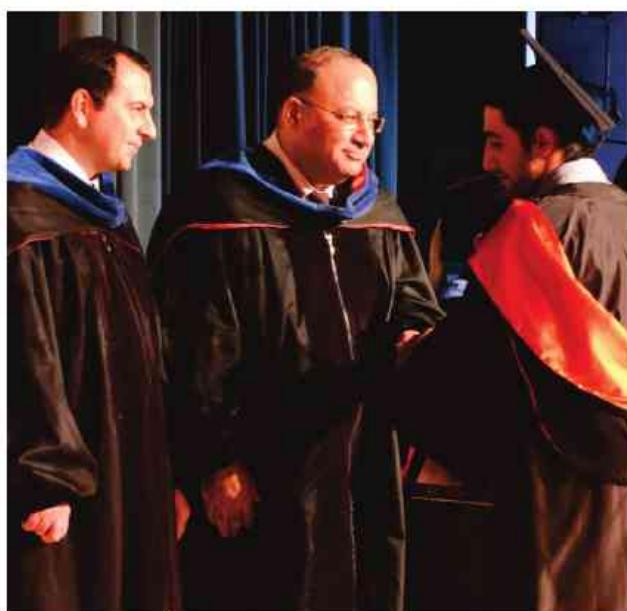
Editorial members:
Jurnal Mustafayev
Əjdər Ağayev
Alla Akmundova
Şahin Rəzi
Knyaz Aslan

Editor of English Text:
Martina Lawry

Design by:
Mir Rəfiq Abdürəhimov

Computer graphics:
Nigar Aydemirova

Photo:
Multimedia Centre



38 VƏ 39-CU MƏZUNLUQ MƏRASİMİ

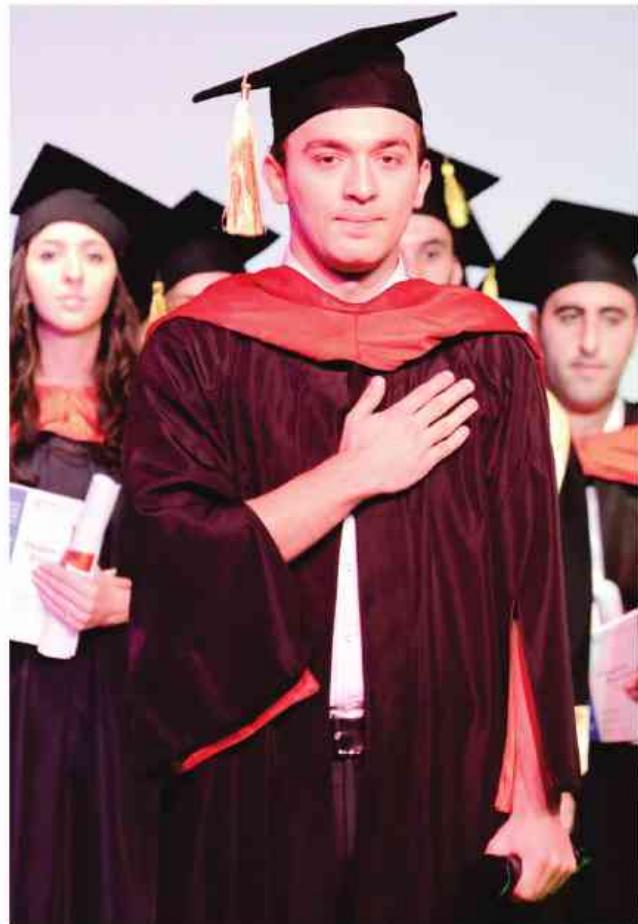
Oktjabrin 3-də Xezer Universiteti "Dünya" məktəbinin iclas salonunda 38 və 39-cu məzunluq mərasimi keçirildi. Mərasimdə məzunlar və onların valideynləri, universitetin rəhbərliyi və professor-müəllim heyəti iştirak edirdilər.

Mərasim Azərbaycanın Dövlət Himminin ifası ilə başladı. Universitetin təsisçisi, Direktorlar və Qeyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlı, universitetin rektoru, fəlsəfe doktoru Hasan Niknafş məzunları təbrik edərək, yeni hayat yollarında onlara uğurlar arzuladılar. Natiqlər universitetdə yaradılmış təhsil mühitindən, yalnız ixtisasına yiyələnmiş mütəxəssislər yox, cini zamanda hərtərəfli inkişaf etmiş gənc nəsil yetişdirilməsindən, professor-müəllim heyətinin gərgin və səmərəli işindən, universitetin dünyamın aparıcı ali məktəbləri ilə hərtərəfli əlaqələrindən, maddi-texniki bazanın daim genişlənməkdə olmasına, həmçinin universitetin gələcəkdə heyata keçirəcəyi tədbirlərdən bəhs etdilər.

Nəzərə çatdırıldı ki, dünyada universitetlərin reytingini müəyyənləşdirən beynəlxalq nüfuzlu təşkilat – QS World University Rankings-in 2015/2016-cı tədris ili üçün reyting qadvalında Xəzər Universiteti dördüncü on yaxçı 700 universiteti arasında yer almışdır. Qeyd olundu ki, universitetdə yeni qurum – Məzunlarla iş şöbəsi yaradılmışdır və bundan məqsəd universiteti bitirenlərlə müntəzəm əlaqə saxlamaqdır.

Sonra mezunlara diplomalar təqdim olundu. Diplomları H. İsaxanlı, H. Niknafş, fakültə dekanları, departament müdirləri və müəllimlər təqdim etdilər. Xatirə şəkilləri çəkildi. Tehsil fakültəsinin mezunu Lamiya Hacılı mezunlar adından çıxış edərək, universitet rəhbərliyinə və professor-müəllim heystinə minnətdarlıq bildirdi və onların etimadını doğruladıqlarını söyledi.

Merasim üniversitətin Musiqi və incəsənət departamentinin hazırladığı konsert programı ilə müsəvət olundu.





CEREMONY FOR 38TH AND 39TH GRADUATIONS AT KHAZAR UNIVERSITY

On October 3, a ceremony for the 38th and 39th Khazar University graduations was held in the Dunya School auditorium. Graduates, parents, university administrators, faculty and staff participated in the event.

The ceremony began with the National Hymn of the Azerbaijan Republic. Professor Hamlet Isaxanli, the founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees, and Dr. Hasan Ninkafs, President of the University, congratulated the graduates and wished them success in their future lives. Speeches were made about the educational environment at the university which creates not only well-prepared specialists but also well-rounded young people; the hard-working faculty members; the many partnerships between the university and leading higher education institutions around the world; the constant improvement of facilities; and events that will be held in the university in the future.



It was noted that Khazar University was ranked within the top 700 universities in the world by the 2015/2016 QS World University Rankings. It was also mentioned that the university has created a new division for Alumni Relations whose objective is to maintain contact with alumni.

Then diplomas were presented to graduates by H.Isaxanli, H.Niknafs, deans of schools and department chairs. Group photos were taken. Lamiya Hajili, graduate of the School of Education, made a speech on behalf of the graduates to thank the university administration and faculty as well as to say that graduates would live up to the university's hopes.

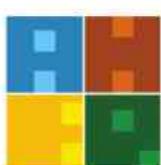
The event was accompanied by a concert of the Department of Music and Fine Arts.



HAMLET İSAXANLININ TÜRKİYƏYE İŞGÜZAR SƏFƏRİ

**ANTALYA
BEYNƏLXALQ
UNİVERSİTETİNDE**

Oktyabrın 8-də Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlı Türkiyənin Antalya Beynəlxalq Universitetində oldu, universitetin rektoru professor Cihat Göktepe ilə görüşdü. Görüş zamanı iki universitet arasında işbirliyi, akademik əlaqələrin qurulması və inkişafi məsələləri müzakirə olundu.



**ALANYA
HEP UNİVERSİTETİNDE**

Oktyabrın 9-da Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlı Türkiyənin Alanya HEP Universitetində oldu, universitetin rektoru professor Erol Sayın ilə görüşdü. Görüş zamanı universitetlər arasında əlaqələrin yaradılması və inkişafi məsələləri müzakirə olundu.

AKDENİZ UNİVERSİTETİNDE

Oktyabrın 9-da Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlı Türkiyənin Akdeniz Universitetində oldu, universitetin rektoru professor İsrafil Kurtoephe ilə görüşdü. Görüşdə iki universitet arasında akademik və digət əlaqələrin qurulması məsələləri müzakirə olundu.

AVRASIYA AKADEMİYASI TƏSİSCİLƏRİNİN GÖRÜŞÜ



Oktyabrın 10-da Avrasiya Akademiyasının beş təsisçilərindən ikisi – professor Halil Inalcık və Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlı Ankara da görüşdülər. Avrasiya Akademiyasının inkişafı və qarşıda duran tədbirlər müzakirə olundu.

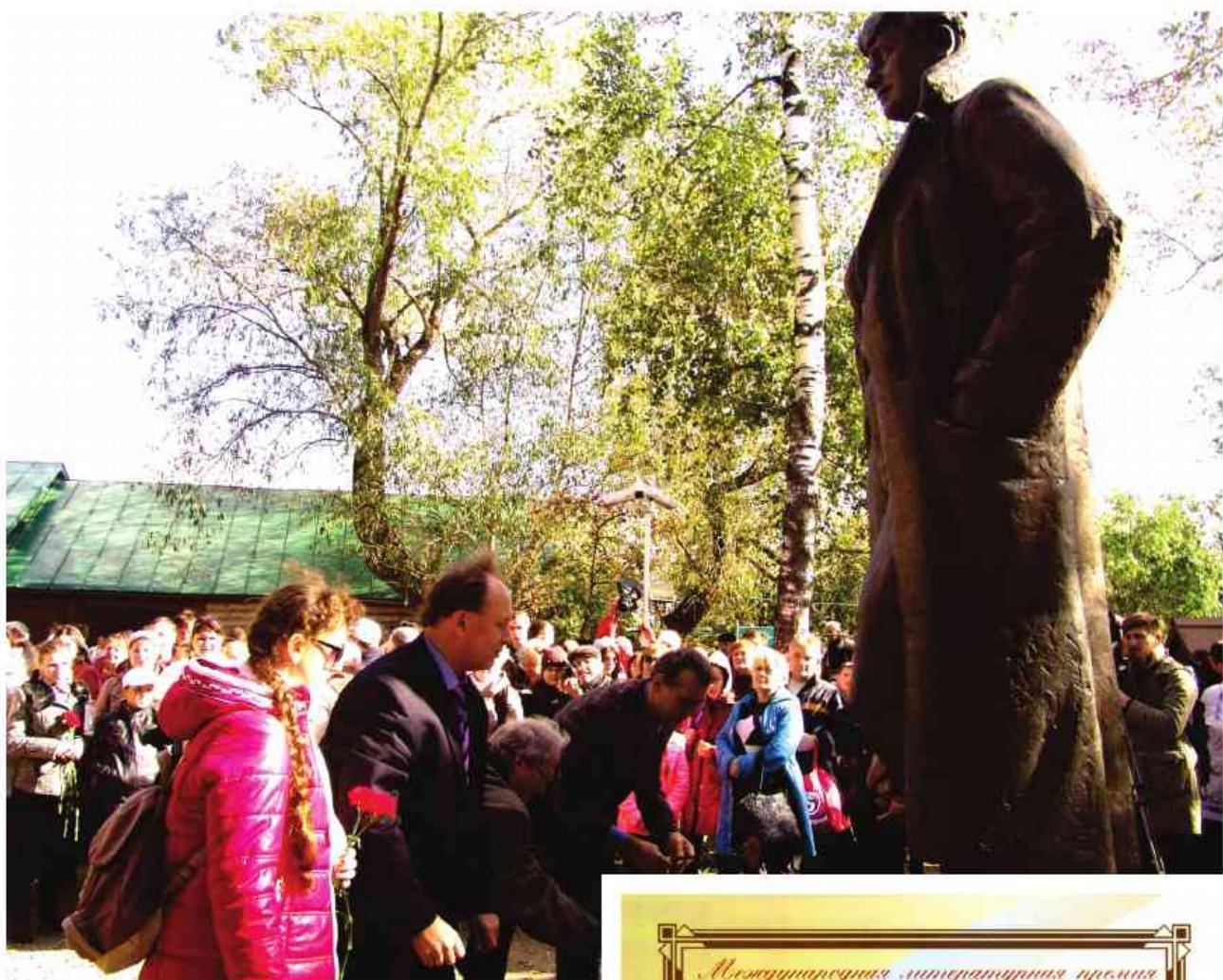


Правительство Рязанской области



İSAXAN İSAXANLI 2015-CI İL ƏDƏBİYYAT ÜZRƏ BEYNƏLXALQ YESENİN MÜKAFATI LAUREATIDIR

Xəzər Universitetinin idarəetmə və tələbə işləri üzrə prorektoru İsaxan İsaxanlı Rusyanın Moskva və Ryazan şəhərlərində böyük rus şairi Serqey Yeseninin anadan olmasının 120 illiyi münasibətilə keçirilən tədbirlərdə iştirak etmişdir. Yubiley ərəfəsində İsaxan İsaxanlının Yesenin yaradıcılığı ilə bağlı apardığı araşdırmları öz layiqli qiymətini almış, ona Rusiyada Serqey Yesenin adına təsis edilmiş 2 yüksək mükafat – 2015-ci il ədəbiyyat üzrə Beynəlxalq Yesenin mükafatı – «O Pusъ, взвихи крылами...» (Moskva, Rusiya Yazarlar Birliyi) və 2015-ci il Ədəbiyyat və inqəsənət sahəsində Yesenin mükafatı (Ryazan, Rusiya) təqdim olunmuşdur.



Birinci mükafat oktyabrın 2-də Rusiya Yarıçılar Birliyində, ikinci mükafat isə oktyabrın 3-də Yeseninin doğma kəndi-Konstantinovo kəndində keçirilən Ümumrusiya Poeziya Bayramında, açıq havada 10 mindən çox adamın iştirak etdiyi təntənəli mərasimdə vilayətin qubernatoru tərəfindən təqdim edilmişdir.

Ümumilikdə 2015-ci ildə Yesenin mükafatına layiq görüülen 24 laureatdan yalnız 2-si eyni vaxtda hər iki mükafata layiq görülmüşdür ki, onlardan biri İsaxan İsaxanlıdır. Əməkdaşımıza verilen bu yüksək mükafatlar haqqında Rusyanın mərkəzi qəzetlərindən olan "Pravda" qəzetində, Rusyanın bir sıra mərkəzi saytlarında, eləcə də Ryazan mətbuatunda qəzetlərdə, saytlarda məlumatlar yayımlılmışdır.

İsaxan müellimi təbrik edir, işlərində uğurlar arzulayırıq.

*Международная литературная премия
имени Сергея Есенина*

«О Русь, в змахни крылами...»



*С. Ес. Билятдин премияны
Көнчидəк ишлəр ордени
С. Есенин именни
Башкортстан штатының...*

Dunyon

*В номинации
«Высокогорный въезд»
2-е место*

присуждается

*Исахану Исаханлы
Баку, Азербайджан*

*Приуроченное К 100-летию со дня рождения Сергея Есенина
и 10-летию создания Международной литературной премии им.
Сергея Есенина. Премия присуждается творческим союзам
и группам, писателям, поэтам, публицистам, художникам,
музыкантам, композиторам, а также интеллигентским личностям
из стран дальнего зарубежья, имеющим высокий творческий потенциал
и значительные заслуги в развитии культуры и искусства.
Приурочено к 100-летию со дня рождения Сергея Есенина*

Башкир Государств

Департамент

№100-2, 2 октября 2015 года

Башкир Государств



XƏZƏR UNİVERSİTETİ AZƏRBAYCANDA BİRİNCİDİR

2015-ci il oktyabrın 21-də QS (*QS University Rankings*) təşkilatı 2015/16-ci tədris ili üçün inkişaf etməkdə olan Avropa və Mərkəzi Asiya ölkələri universitetlərinin 2-ci ildilik reytingini məlumatlaşdırılmışdır.

Reyting siyahısına Avropa və Mərkəzi Asiyadan olan 22 ölkədən – Azərbaycan, Albaniya, Belarus, Bosniya və Herseqovina, Bolqarıstan, Xorvatiya, Çexiya, Estoniya, Gürcüstan, Macarıstan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Latviya, Litva, Polşa, Rumınıya, Rusiya, Serbiya, Slovakya, Sloveniya, Türkiyə və Ukraynanın en yaxşı 150 ali təhsil müəssisəsinin adı daxil edilmişdir.

Azərbaycandan yalnız 4 ali məktəbin adı en yaxşı 150 universitet sırasına daxil edilmişdir. Xəzər Universiteti Azərbaycandan ilk 70 ali təhsil ocağı arasına düşmüş tək universitetdir.

Xəzər Universiteti 50,5 xalla 67-ci sıradə qərarlaşmışdır. Qafqaz Universiteti 44,6 xalla 78-ci, Bakı Dövlət Universiteti 44,1 xalla 83-cü və Azərbaycan Diller Universiteti 101-110-cu yerlərdə yerləşdirilmişdir.

Regionda birinci yeri M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universiteti (Rusiya) tutmuşdur. Ümumiyyətlə, en yaxşı 150 ali təhsil müəssisəsi sırasına Rusiyadan 48, Türkiyədən 16, Qazaxıstandan 14, Polşadan 12, Çex Respublikasından 10 və Ukraynadan 9 ali məktəb daxil edilmişdir.

Universitetlər doqquz esas göstərici üzrə qiymətləndirilmişdir: akademik nüfuzu, İşgötürənlər arasında nüfuzu, müəllim/telebe nisbeti, her müellime düşən məqale sayı, məqalələrə istinadlar, PhD müəllimləri, beynəlxalq müəllimləri, beynəlxalq telebeleri və web resursları.

Əlavə məlumat üçün bu linkə müraciət etmek olar: <http://www.topuniversities.com/university-rankings/eeca-rankings/2015#sorting=rank+region=+country=80+faculty=+stars=false+search>.



KHAZAR UNIVERSITY IS THE BEST IN AZERBAIJAN

On October 21, the 2nd annual QS University Rankings: Emerging Europe & Central Asia 2015/16 was released.

This ranking involves the top 150 higher education institutions in the EECA region, from 22 different countries: Azerbaijan, Albania, Belarus, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Croatia, Czech Republic, Estonia, Georgia, Hungary, Kazakhstan, Kyrgyz Republic, Latvia, Lithuania, Poland, Romania, Russia, Serbia, Slovakia, Slovenia, Turkey, and Ukraine.

Only 4 Azerbaijani universities were included in the top 150 ranking. Khazar University is in the top 70 universities of the region.

It took 67th place with 50.5 points, Qafqaz University is at 78th place with 44.6 points, Baku State University took 83th place with 44.1 points and Azerbaljan University of Languages was placed in the 101-110 tier.

The first place in the region is held by Moscow State University. Overall, Russian universities continue to dominate, accounting for 48 of the top 150. Turkey has 16 higher education institutions, Kazakhstan 14, Poland 12, the Czech Republic 10 and Ukraine 9.

Universities are evaluated on nine key performance indicators: academic reputation, employer reputation, faculty/student ratio, staff with a PhD, papers per faculty member, citations per paper, international faculty members, international students, and web impact.

For more information, see this link: <http://www.topuniversities.com/university-rankings/eeca-rankings/2015#sorting=rank+region=+country=80+faculty=+stars=false+search>



*Hamlet İsaxanlı
dərs alaçıları arasında*

Iyunun 1-də Gürcüstan Respublikasının Qardabani rayonunun Kosalı kəndində 1965-ci ildə Kosalı orta məktəbindən məzun olmuş şəxslərin bir-biri ilə və ictimaiyyetlə görüşü keçirildi. Məzunlar arasında həmin məktəbi qızıl medalla bitmiş Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlı da vardi. O, əsas məruzəçi kimi çıxış etdi.

Görüşdə H. İsaxanlıya onun məktəb arxivində qorunub saxlanmış inşa yazısı təqdim olunmuşdur.

(Yazı sonrakı səhifələrdə dərc olunur).

GÜRCÜSTANDA MƏKTƏB MƏZUNLARININ GÖRÜŞÜ

ପ୍ରକାଶକ ପରିଚୟ ଓ ଲେଖକ ଜୀବନକାଳୀନ ସମ୍ବନ୍ଧ

5/19 1961 S

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְבְנֵי כָּל־הָעָם

Салогори району, Кесаш орта иштавашини VII^а синиғ шамиди Гасим
Лебудина омы Часаевчы бүракчысы
иштаканасы үчүн Азарбаевдин 60-ынчы шартты
таптириши мис.

М. Фукуиши „Невзорин сокотри“ көрнеки мәзірү.
М. Фукуиши „Невзорин сокотри“ жарылған жаңарын
бір деңгайда үшінгі зерттейімдегінде үшінгі жаңарын
жарын мәзірү бөлгеде:

Көзүн бакар күнегеринин берилүг бир нұхр адаи
шестиратын стилук чүн бага жөс дүниүр. 6. көрүр ки,
бүтүн мәйләдер өзлөрдөн сүйрөнүп да шубанис сандырып.
Негиз асса озуну ојур. 6. сеззүйч нұрмарақ киши
каваш өзүнү ојур, алдан исе пистизү баштауды.

„Tejungs оми заманар дүнелэр,

Хочу подсказать гуманитарии читателей.

Кимас бүрчарал атмосфер, озунч исэг төрүүлж болж:

"Captured many birds by gun,

Ръбър чокър от шестнадесет...

Баңда гарышынан киңіз көмір ғылттың мейіндер
шұлакисін жиришилерді. Ақса, арнау, зрик, нарын, сүйгі
бұз баштағына ездерини сұршыр ғылттың мейіндерінде
дан анындың шүптур. С. дүнигеліктің үчүн ғосмана тұтшыр
бұз бұрага бир шынызға көрүн ки. аз тасыр дүнижан тәрік
егз. Бұрага да гарыш, хијар, күркін, шамалан жуда-
лық едірлерді. Лакин бұрага бағдарлап киши озвишни-
нан жохдур. Гарноз-вээр, күркін-вэки, хијар-мұлағаш,
шамаланаң жағдай өзүнфәнкендөр. Гарноз-вээр
өзүнің еңдегі деңір:

„Диңарларға ғобу ишесі, мән.

“Книжка моя синяя.”

Сенра кернек, жијар во шамана да одјериши ступрија.

Бүтүнчүлүк бүгүншүүлүк көргөн өз сийдик төбүн-шак
нирселимдир өз бөстәнчүүлүк түр өңүр ки, бүтүнчүлүк мөвзә-
ларда үзүүлүп көрүүн. Бөбүнчүлүк ашыкты болтуш олур:

Деди ки, "Ажын сүйине позаның,
Бүгүнчүлүк ишиңдэң падашаның..."

Төрт шиг өдөр аялаа дүрүү,
өз башкынын ашыны иштээрдө.

Мың Фүзүүш бүгүншүүлүк ишиңдэң ки, мөвзәлери
изүүрдө түтмалашындар. С, мөвзәлери васыткен иш
мөвзә, башкырчының бир хөжүү мөвзәләр, олундук башка
көтөө саңыајын, ажын фөндөлүшлөр, бүржүләрт
изүүрдө түтмүүш, онларни ишүүчүнүң атасы көстүрүшүнүү-
дүр.

Фүзүүш, бөстәнчүүлүк мөвзәлесин иш, сарај чүчүү
чүларчынын ишегөнчүүлүк чүрүндө көздөн үзүүлүшсөн эң изэт-
линидүр.

Чына ортак!

"5." (2/я)

Чын. Көн. Ортак: Көнбек

Фото музейине: Гүлнис

Документ! Гүлнис -

Qeyd (redaksiyadan): Müəllimlərin tutduğu bir imla səhvvi səhv deyil.



Oktyabrın 5-də YAP Binəqədi təşkilatının inzibati binasında Binəqədi Rayon icra Hakimiyyəti və Azərbaycan Tehsil İşçiləri Azad Həmkarlar İttifaqının Binəqədi Rayon Komitəsinin birgə təşkilatçılığı ilə Beynəlxalq Müəllim Günü münasibətilə tədbir keçirildi.

Tədbirdə rayon icra hakimiyyəti başçısının birinci müavini İlqar Süleymanov, millət vəkili Aqil Abbas, Bakı şəhəri üzrə Tehsil İdarəsinin müdir müavini Hüseyn Əsgərov, əməkdar müəllim, Respublika Tehsil Şurasının sədri professor Əjder Ağayev, Bakı Pedaqoji Kadrların İxtisasartırma və Yenidənəhazırlanma İnstitutunun rektoru, Binəqədi rayon Ziyahılar Cəmiyyətinin sədri professor Asəf Zamanov, Azərbaycan Tehsil İşçiləri Azad Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitesi sədrinin müavini Mirzə Cəfərzadə, Azərbaycan Tehsil İşçiləri Azad Həmkarlar İttifaqı Binəqədi rayon komitəsinin sədri Almaz Hacıyeva və rayon ərazisində fealiyyət göstəren təhsil müəssiselerinin nümayəndələri iştirak etdiler.

Tədbirdə ilk olaraq çıxış edən millet vəkili Aqil Abbas müəllimlik peşəsinin məsuliyyətli və şərflı iş olduğunu qeyd edərək, müəlliminin yüksək əqideye, mədəniyyətə və mənəviyyata malik olaraq daim düzgün vətəndaşlıq mövqeyi nümayiş etdirməli olduğunu bildirdi.





Bakı şəhəri üzrə Təhsil İdarəesinin müdir müavini Hüseyn Əsgərov məhz müəllimlərin uşaq və gəncləri vətənə məhəbbət ruhunda təbiyə etdiyini, onları vətənin müdafiəsinə hazırladığını vurgulayaraq, xalqın geleceyinin müəllimlərin əsas silahı olan bilikdən asılı olduğunu qeyd etdi.

Əməkdar müəllim, Respublika Təhsil Şurasının sədri professor Əjdər Ağayev Binaqədi rayonunda təhsilin inkişafına diqqətlə yanaşdığını qeyd edərək, əldə edilmiş nailiyyətlərin məhz rayon rəhbərliyinin məktəblərə göstərdiyi diqqət və qayğıının nəticəsi olduğunu tədbir iştiraklarının nəzərinə çatdırıdı.

Binaqədi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı adından müəllimləri təbrik edən Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini İlqar

Süleymanov son illər bir sıra sahələrdə olduğu kimi, ölkədə təhsil sahəsində də yaddaşalan uğurlar əldə edildiyini bildirdi. Natiq bütün bu uğurların dəfələrlə çıxışlarında Azərbaycanda yeni gənc nəslin yetişdirilməsi və təbiyə olunmasında təhsilin, məktəbin əhəmiyyətinin çox böyük olduğunu bildirən Prezident İlham Əliyevin təhsil sahəsində apardığı siyasetin məqsədyönlülüğünün bariz sübutu olduğunu vurguladı.

Sonra Beynəlxalq Müəllim Günü münasibətilə təhsil sahəsində qazandığı uğurlara və rayonun ictimai həyatında fəal iştirakına görə bir qrup təhsil işçisi rayon icra hakimiyyəti başçısının fəxri fərمانı və hədiyyələri ilə təltif olundu.

Tədbirin bədii hissəsində Xəzər Universitetinin Kamera orkestri konsern programı ilə çıxış etdi.





MƏŞHUR SKRİPKAÇININ “XƏZƏR” DƏ USTAD DƏRSİ

“Üzeyir Hacıbeylinin 130 illiyine həsr edilmiş VII beynəlxalq musiqi festivalı” çərçivəsində Bakıya gəlmiş məşhur rus skripkaçısı Oleq Poxanovski sentyabrın 22-də Xəzər Universitetində olaraq, universitetin Kamera orkestrinin ifaçılarına ustad dərsi keçmişdir. Universitetin Mərmər salonunda keçən tədbirdə tələbələr və professor - müəllim heyəti iştirak edirdi.

Mərasimi Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qeyyumlular Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlı açaraq, qonağı iştirakçılara təqdim etdi. Oleq Poxanovskinin ustad dərslerindən əlavə, onun universitetin Kamera orkestri ilə birgə konserti də oldu.

Tədbirdə Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının katibi, Üzeyir Hacıbeyli ev muzeyinin direktoru, eməkdar incəsənət xadimi, bəstəkar Sərdar Fərəcov iştirak edirdi.

Tədbir haqqında “Space”, Lider TV kanallarında verilişlər verilmiş, “Bizim yol” qəzetində «Rus Paqaniniisi» Bakada” adlı məqala dərc olunmuşdur. Həmin məqaləni oxucularımıza təqdim edirik.

FAMOUS VIOLINIST GIVES MASTERCLASS AT KHAZAR

On September 22, Oleg Pokhanovski, a well-known Russian violinist who was visiting Baku for the VII International Music Festival Dedicated to Uzeyir Hajibeyli's 130th Birthday, visited Khazar University and held a masterclass for the violin section of the university's chamber orchestra. Students, faculty and staff also participated in the masterclass, which was held in the university's Marble Hall.

Professor Hamlet Isaxanli, the founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees, opened the event by introducing the guest. Oleg Pokhanovski not only held a masterclass, but also played a concert program together with the chamber orchestra.

Composer Sardar Farajov, Secretary of the Azerbaijan Composers' Union, Director of the Uzeyir Hajibeyli House Museum and Honored Art Worker, also participated in the event.



«RUS PAQANİNİSİ» BAKIDA

Müasir zamanın tempi arttıkça mədəniyyətlər arası unctioniyet insana böyük ümid payı vere bilir. Çünkü "Göresən oralarda necidi?", "Onlar filan məsələni nə cür həll edir?" kimi suallara qismən olsa da cavab tapırsan. On dəyərlisi, öz mədəniyyətini, intellektini fərqli meyarlarla bir daha araşdırıb vacib nəticələr çıxara bilirsən. Sentyabrın 18-dən, yeni Üzeyir bəyin doğum günü və Musiqi günündən start almış "Üzeyir Hacıbəylinin 130 illiyinə həsr edilmiş 7-ci beynəlxalq musiqi festivalı" paytaxt sakinlərinə dünya musiqisine daha bir addım yaxın olmağa imkan verdi. Musiqisevərlər bir konsert salonundan çıxıb tez-tələsik o birisində yollarını ki, heç nəyi qaçırmamasın. Heydər Əliyev Fondu və Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin birgə təşkilatçılıq etdiyi bu möhtəşəm tədbirlər silsiləsi sentyabrın 28-nə qədər davam edəcək.





"Fenomenal, parlaq, əsrarəngiz, fövqəladə, müstəsna" və "dəqiq, ciddi, səmimi".

Festival çərçivəsindən olan daha bir tədbir, dünya şöhrəti skripkaçı Oleq Poxanovskinin ustad dəsləri sentyabrın 22-də Xəzər Universitetində keçirildi. Oleq Poxanovski karyerasını 6 yaşından Rusiyada Kuybişev simfonik orkestrinin müşayiəti ilə başlayıb. Onun ilk mütəllimi və əmriñün sonunacaq en vacib ustadı dayısı Lev Zaides olub. Özü də dahi skripkaçı olan Lev Zaides 39 yaşında Rusiyada vəfat edib. Bununla belə elə skripkaçı kimi bünövrəsini qoyduğu bacısı oğlu artıq 10 yaşında Moskvanın istedadlı müsiqicilər üçün xüsusi məktəbinə daxil olmağa layiq bilindi. Oleq Poxanovskinin yaradıcılıq yolu sonra Moskva Dövlət Konservatoriyasından, Valeri Klimov, David Oistrax və Yuri Yankeliçin sinfindən, daha sonra Amerikanın nüfuzlu tədris ocaqlarından, "Juilliard School with Dorothy DeLay" məktəbi, Pinxas Zukermanın Manhetten məktəbindən, Kanada skripkaçısı Taras Qaborun "Solisti dal Mondo" programından və Montreal Universitetində Vladimir Landesmanın sinfindən keçib.

Genc skripkaçı çoxsaylı beynəlxalq müsabiqələrin (Polşada "Wieniawski", İtaliyada "Paganini", İspaniyada "Sarasate" adına, Jenevada "CIRM") qalibi və Kanada Professional Sənətkarların Milli Mükafatının layiqli sahiblərindəndir.



Oleq Poxanovski ABŞ, Kanada, Avropa, Rusiyada, İsrailde ümumilikdə 1000-dən artıq konsert səfərlərində olmuş, eləcə də Toronto, Montreal, Qaaqa, Moskva simfonik orkestrləri ilə solo konsertlər vermişdir. Miçeqan ştatında "Lake Superior State University"də professor kimi 1997-2001-ci illərdə dərs deyib. Hazırda Manitoba Universitetinin skripka və kamera musiqisi sinfinin professoru kimi çalışır. Poxanovski "Oleq və onun dostları" adlı beynəlxalq musiqi silsiləsinin yaradıcısı kimi konsertlər vermeklə musiqi mədəni həyatını canlandırmaya çalışır. Onun çalışığı "fenomenal", "parlaq", "əsərəngiz", "fovqeladə, müstəsnə" kimi röylərə layiq görülür. Çalışısını "dəqiq, ciddi, səmimi" kimi xarakterize edib özünü "rus paqanini" adlandırırlar.

Doktor Oleq Poxanovski Xəzər Universitetinin mermər salonunda bir milyonluq səslenməsi olan skripkasını dile getirmeyənədək çox sadə, təvazəkar görünür və tamaşaçılarından demek olar ki, seçilmirdi.





Üzeyir bəy cəmiyyət və insan problemlərini araşdırıran böyük sosioloqlardan olub

Professional musiqi məktəbimizin banisinin adını daşıyan beynəlxalq tədbirlərin bəlkə də on qiymətli məqamı öncədən hamının Üzeyir bəyi amib onun musiqi tarixində yerini və tarix qarşısında möhtəşəm yaradıcılıq yolunu vurğulamaqla onun şəxsiyyəti barədə informasiyanı dünyaya çatdırmaq cəhdləridir. Xəzər universitetinin təsisçisi Hamlet

İsaxanlıının çıxışından: "Azərbaycanda dahi sözünü lazım olduğundan artıq işlədirlər. Amma Üzeyir bəyin adı gələndə ölkədə siyasi baxışlarından, səviyyəsindən, yaşıdan, dünyagörüşündən asılı olmayaraq hər kəs bu insanın dahi olduğunu etiraf etməyə məcbur olur.





Üzeyir bəyin müsiqi mədəniyyətimizdəki təşkilatçılıq rolumu vürgulamaqla mən deyə bilerəm ki, o, cəmiyyət və insan problemlərini araşdırın ilk azərbaycanlı sosioloqlardan biri olub. Üzeyir bəy "Leyli və Məcnun" u yazanda çox gənc idi. Eyni zamanda o, həmin illərdə ilk riyaziyyat dərsliyini də yazdı. O vaxt onun bu işini qiymətləndirmek üçün professio-

nal riyaziyyatçılar da yox idi. Ona görə jurnalist kimi tanınan bir gəncin yazdığı dörsliyə başqa bir gənc jurnalist, gələcəyin görkəmli siyasetçisi - Məmmədəmin Rəsulzadə rey yazdı. Üzeyir bəy dəhidir və dünya şöhrətlidir - bu sözü də biz çox işlədirik. Mən düşünürəm ki, Azərbaycanda dünya şöhrətli adam yoxdu. Belə şəxsi kifçədə tanımalıdırılar.





Bizim dahi Üzeyir bəy də dünya şöhrətli deyil. Onu dünya şöhrətli etməkçün çalışmaq lazımdı. Onun tanınması üçün böyük proqramlar olmalıdır. Ruslar deyirdi ki, bizdə Tolstoy, Dostoyevski, hətta Çexov, Çaykovski dünya şöhrətlidir, amma Puşkin yox. Rus xalqı bu məsələ üzərində əsaslı şəkildə işlədi. Bunun sayəsində dünya Puşkinini tanıdı. Mən

düşünürəm ki, Üzeyir bəyin xatirəsinə keçirilən bu beynəlxalq festival da bu qəbildədir. Dünyanın hər yerindən müsiqiçilər, müsiqi kollektivləri davət olunub. Onlar Azərbaycanla, Bakı ilə, Üzeyir bəyle və Azərbaycan müsiqisi ilə tamış olurlar. Düşünürəm ki, belə mübadilədən sonra bu festivalın miqyası böyüyəcək və Üzeyir bəy dünya şöhrətli ola biləcək".



Üzeyir Hacıbəyli bizim fəxarət yerimizdi

Bəstəkar Sərdar Fərəcov: "Üzeyir bəyin nə qədər hərtərəfli şəxsiyyət olması barədə düşünəndə hər dəfə heyətlenirsin. Üzeyir bəy Qori seminariyasında oxuyurdu, əslində müəllim olmalı idi. Amma o, skripkada calmağa başlayır, şeirlər yazır, xalq nağıllarını tərcümə edir, hadisələrə biganə qalmayıb məqalələr yazır. Onun yazılarından məlumdur ki, insanların gülzərənini necə həssas hiss edir, onun vətəndaş möv-

qeyi vardi. Bu gün "Arşın mal alan" Avropadan tutmuş Cine qədər yüzlerle ölkədə tamaşaşa qoyulub. Men son bir neçə ildə Üzeyir bəyin ev muzeyinin direktoru kimi dəfələrlə bu əsərin müxtəlif ölkələrdə premyerasında iştirak etmişəm. Bu əsərin tamaşaşa qoyulduğu teatrların bu boyda siyahısı dünyada barmaqla sayıla biləcək qədər bəstəkara nəsib obub. Bu, bizim fəxarət yerimizdi".

"Özün bəstələyirmiş kimi çalmalısan"

Hacıbəyov festivalı çərçivəsində keçən skripkaçı Oleq Poxonovskinin ustad dərslerinin birinci yarışı Xəzər Universitetinin Zülfüyyə Sadıqovanın rəhbərliyi altında çalışan kiçik tərkibli orkestrinin konsert təqdimatına ayrılmışdı. Proqrama Ü.Hacıbəyovun "Arazbarı", Qarayevin "Xəzər neftçiləri" süitasından vals, "İldirimli yollarla" baletindən "Qızların rəqsı", Sviridovun "Vals"ı, Sərdar Fərəcovun "Zəriflik" valsı vardi. Baxın ikili konsertində Oleq Poxonovski də orkestre qoşulub skripkasını dile gotirdi. Amma əsas məqsəd məşhur skripkaçının ustad məsləhət-

lerini eşitmək idi. İfaçılar Nəzrin Rzayeva (Şedrin - Albenise bənzətme), Əli İvanov (Mosart - 5 sayılı konsert), Aleksandra Məmmədəzadə (Vinyavski - Sketrtso-tarantella) əsərlərini çalıb Oleq Poxonovskinin qiymətli məsləhətlərini aldılar. Əlbətə ki, ustad dərslerdə deyilənləri yazib oxucunu səbrden çıxarmaq olmaz. Çünkü musiqidən damışmazlar, onu dinləyərlər. Oleq Poxonovskinin əsl simasını görmək istəyənlər 23-də Kirxanın kiçik salonuna yiğisidə. Konsertmeyster Zülfüyyə Sadıqovadır.

"Əgər Bakıda yaşasaydım, yəqin ki, bu yaşacan tək qalmazdım"

Ustad dərsində məşhur skripkaçının dediyi bir ifade lap yaddaşalan oldu: "İfa edərkən bəyin həmişə ifaçılıqdan bir addım irəlidə olmalıdır. Özün bestələyirmiş kimi çalmalısan". O, bəstəkarlıqdan təsadüfen danışmadı. Oleq Poxonovskinin not işləmələri skripkaçılığı qədər məşhurdur. Damşmağa simic olsa da, bir-iki cümlə qoparmaq mümkün olmuş: "Mən Rusiyadan çox gənc iken çıxmışam. O vaxtlar ölkədən gədənlerin geriye yolu olmurdı. Əlbətə ki, peşman deyiləm. Dünya gördüm, on yaxşı təhsil ocaqlarında oxudum, indi isə on yaxşılardan sayılan Universitetdə dərs deyirəm. Təmin olunmuşam, ev-eşik, maşın, valideynlərimin tam təminatından arxayınlığım var. Yəni başqa ölkələrdə çətin başa gələn nemətlər mənə asan başa gəlib. Konsert praktikam da çox olur, bəziləri buna çox həsəd aparırlar. Çünkü Kanada Universitetinin professoru olub arxayınlışmaq da olardı. İnannızsız, amma çox tənhayam. Artıq o yaşdayam ki, bəzi insanı məsələlərin yaradıcılıqdan vacib olduğu barədə düşünməyə başlamışam. Aile sahibi olmaq, usaq

böyütmək, iz qoymaq lazımdı. Deyim ki, burda salonlar Avropadakı kimi tamaşaçı ilə dolmur.

Kanada çox arxayı, amma soyuq ölkədi, hər mənada. Orda tənhalıq möhkəm hiss olunur. Bakiya gələn kimi temperamentdəki fərqləri həmən deqişə duyursan. Burda yolda durub düşünerkən sənə yaxınlaşır kömək təklif edirlər. İnsanların üzünün ifadəsindən lap heyətlenirəm. Bu qədər gözəl qız və qadınların bir şəhərə yiğilmasını fantastika kimi qəbul edirəm. Qarışma ya qəşəng, ya da çox gözəl qızlar çıxır. Yəqin onlar lap gənc yaşlarında ərə gedir, cünti belə qadınlardan vaz keçmək olmaz. Əgər burda yaşasaydım, yəqin ki, bu yaşacan tək qalmazdım. Konsertdə də zaldakı gözəl qadınların gözünün içinde anlaşıma axtaracam. Mənə onlar menim skripka ilə deyəcəklərimin hamisini başa düşəcək..."

Gülnara Rəfiq,
"Bizim yol"
23. 9. 2015



Üzeyir Hacıbeylinin 130 illiyine həsr edilmiş VII beynəlxalq musiqi festivalı çərçivəsində Bakıya gəlmİŞ məşhur rus skripkaçısı, beynəlxalq müsabiqələr laureati Oleq Poxanovskinin sentyabrın 23-də Kamera və Orqan Musiqisi zalında Xəzər Universitetinin Musiqi və incəsənət departamentinin müdürü, pianoçu Zülfiyyə Sadıqova ilə birgə konserti olmuşdur.

Konsertdə dönya və Azərbaycan bestəkarlarının əsərləri ifa edilmişdir. Sonda Oleq Poxanovski çıxış edərək, festivalın yüksək səviyyədə təşkilinə və təmumiyətlə Bakıdakı qonaqpərvərliyə heyran qaldığını, Azərbaycan bestəkarlarının əsərlərini öz repertuarına daxil edəcəyini bildirdi.

Tədbirdə Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qayyular Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlı iştirak edirdi.



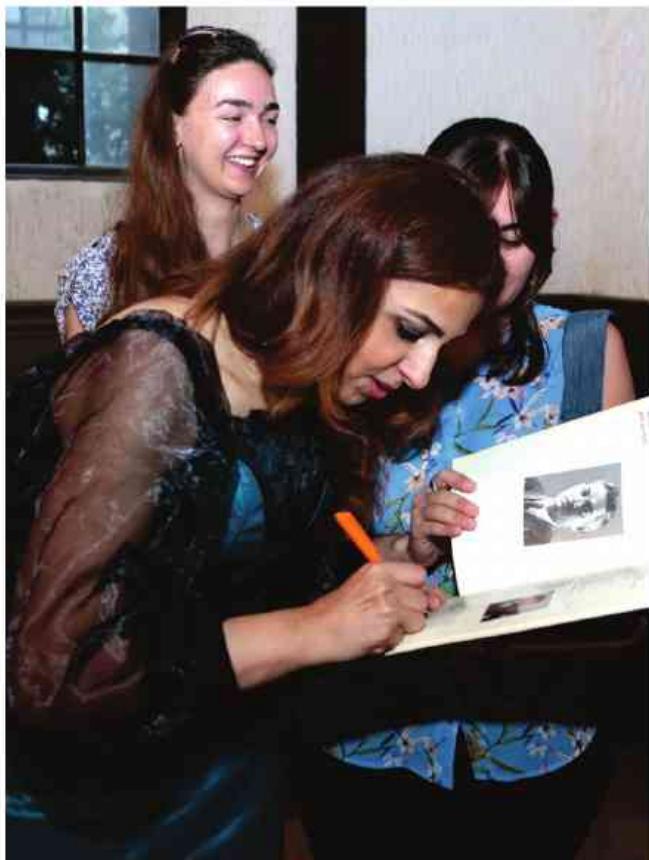


OLEG POKHANOVSKI'S CONCERT WITH KHAZAR DEPARTMENT OF MUSIC AND FINE ARTS CHAIR

On September 23, Oleg Pokhanovski, a well-known Russian violinist and winner of international competitions who was visiting Baku for the VII International Music Festival Dedicated to Uzeyir Hajibeyli's 130th Birthday, visited Khazar University and performed a concert in the university's Chamber and Organ Music Hall with pianist Associate Professor Zulfiyya Sadigova, Head of the Department of Music and Fine Arts.

The concert included the works of Azerbaijani and world composers. At the end of the event Oleg Pokhanovski made a speech stating his amazement at the organization of the festival and the hospitality he met in Baku. He also noted that he plans to include Azerbaijani works in his own repertoire.

Professor Hamlet Isaxanli, the founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees, also participated in the event.



Xəzər Universitetinin
emekdaşı
Tempus
layihəsi çərçivəsində
Latviyada olmuşdur



**Khazar university
Petroleum engineering
Department chair In
Latvia for Tempus
(Energy) project**

Sentyabrın 14-dən 17-dək Xəzər Universitetinin Neft mühəndisliyi departamentinin müdürü dosent Qəşəm Zeynalov "Enerji səmərəliliyi sahəsində tədrisin təkmilləşdirilməsi üçün təlim şəbəkəsinin inkişaf etdirilməsi" TEMPUS (Enerji) layihəsi çərçivəsində Latviyanın Riga şəhərində səfərdə olmuşdur. Q. Zeynalov sentyabrın 15-də Riga Texniki Universitetində TEMPUS (Enerji) layihəsi ilə elaqədar "Enerji səmərəliliyi sahəsində tədrisin təkmilləşdirilməsi üçün təlim şəbəkəsinin inkişaf etdirilməsi" üzrə yekun konfransında "Azerbaycan universitetlərində enerji səmərəliliyi sahəsində yeni bilik və innovasiyaların əldə edilməsi" mövzusunda məruzə ilə çıxış edərək, qeyd edilən TEMPUS layihəsinin iştirakçıları olan Xəzər Universitetində, Azerbaycan Milli Aviasiya Akademiyasında və Qafqaz Universitetində enerji səmərəliliyi üzrə yeni kurikulumların, fənlərin yaradılması və ona uyğun olaraq yeni dərs və saatlarının və laboratoriya işlərinin yazılıması və təkmilləşdirilməsi, əldə edilmiş laboratoriya avadanlıqları əsasında uyğun laboratoriyaların yaradılması və həmçinin, gələcək planlar barəsində geniş məlumat vermişdir.

Sentyabrın 16-da isə "Enerji səmərəliliyi sahəsində tədrisin təkmilləşdirilməsi üçün təlim şəbəkəsinin inkişaf etdirilməsi" üzrə seminarda TEMPUS (Enerji) layihəsinin yerine yetirimişi dövründə layihədə iştirak edən universitetlərin təqdim etdiyi müxtəlif hesabatların nəticələri və gələcək planlar barəsində müzakirələrde iştirak etmişdir.

From September 14-17, 2015, Associate Professor Gasham Zeynalov, Chair of the Department of Petroleum Engineering, visited Riga, Latvia as part of the "Development of Training Network for Improving Education in Energy Saving (ENERGY)" TEMPUS project. On September 15th, he made a presentation on "Obtaining new knowledge and innovations in the field of energy saving in Azerbaijani universities" at the final conference for the "Development of Training Network for Improving Education in Energy Saving" project. In his presentation he also gave information about the development of new curricula, courses, textbooks and laboratory experiments in energy efficiency at Khazar University, Azerbaijan National Aviation University and Qafqaz University as well as the creation of a new laboratory with obtained equipment in this field. He also covered future plans.

On September 16th, he actively participated in a discussion about future plans and about the results of various partner universities' reports about their participation in the implementation of the "Development of Training Network for Improving Education in Energy Saving (ENERGY)" TEMPUS project.

KARYERA MƏRKƏZİNDE TƏLİM



Sentyabrın 23-də Xəzər Universitetinin Karyera mərkəzi universitetin Mərkəz kampusunda tələbələr üçün "Financial Aid Letter-i necə yazmalı" mövzusunda təlim keçirdi. Təlimçi Karyera Mərkəzinin koordinatoru Ülviyyə Hüseynova idi. Təlimdə *Financial Aid Letter*-in necə yazılması barəsində və mövzuya aid digər məqamlar haqqında ətraflı məlumatlar verildi.

Tələbələrin sualları cavablandırıldı.

INTERNET ASİLİLGİMİZİN OLUB - OLMADIĞINI NECƏ ÖYRƏNƏ BİLƏRİK?

Son illərdə texnologiyanın inkişafı ilə əlaqədar yeniyetmə və gənclər arasında internetdən istifadə sərətli şəkildə artmağa başlamışdır. Artıq internetsiz, cib telefonu olmadan bir həyatı düşünmek belə insana ağlasıgmaz gəlir. Internet müxtəlif məqsədlərlə istifadə edilir; insanlar arasındaki unction yet təctin bir mənbəyə çevriləməkə bərabər, anında xəberleşme, oyluca, oyun, alış-veriş və s. kimi faydaları ilə diqqəti özüne çəkir, vaxtdan istifadə etməkdə işlərimizi asanlaşdırır. Təbii ki, faydaları ilə yanaşı internetin zərərləri də qəçilməzdir. Məqsədsiz, hərəkətsiz saatlarla internet qarşısında eyleşən və fərqində olmadan internetdən asılı hala düşən insanların sayı da gündən-günə artır.

Internet asılılığı artıq dünyadaki mütxəssislərin diqqətini cəlb edir. Belə ki, ilk dəfə Goldberg (1996) və sonra Young (2013) kimi mütxəssislər "internet asılılığı" termini üzərində işləmiş və "patoloji internet istifadəsi" anlayışından istifadəni uyğun hesab etmişlər. Hansı terminologiyanın istifadə edilməsindən asılı olmayaraq, bu, yaxın gelecekdə esrin problemi olaraq qarşımıza çıxacaq. Bu menada internet istifadəçiləri arasında internet asılılığı olan və olmayanların düzgün şəkildə müəyyən edilməsi böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bu cəhitiyadən yola çıxaraq, Xəzər Universiteti Humanitar və sosial elmlər fakültəsinin dekan müavini Mələk Kərimova

türkiyəli mütxəssis Selim Gümüşlə birlikdə, S.Gümüş və Murat Kayrının (2010) hazırladığı internet asılılıq testi Azərbaycan mühitine elmi şəkildə uyğunlaşdırılmışdır. Bu test 1146 "xəzərlid" tələbə üzərində sınadın keçirilmiş və bu sahədə ilk empirik tədqiqat kimi "Journal of Education və Training Studies"da onlayn olaraq dərc edilmişdir. Tədqiqat nəticələrinə görə, tələbələrin 48,1% internet asılılığı olan, 51,9% internet asılılığı olmayan qrup kimi müəyyənəşdirilmişdir. Bu nəticə yaxın gelecekdə uyğun profilaktik tədbirlərin keçirilməsi zərurətini ortaya qoyur. Əks halda, fiziki və ruhi problemlə üzləşən, internet asılılığı olan insanların sayının artması qəçilməzdir.

Bu tədqiqat Azərbaycan psixoloqlarının gelecekdə görəcəyi tədbirlər və yeni elmi işlər üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. Başqa ölkələrdə istifadə edilən və sadəcə olaraq tərcümə edilərkən istifadə edilən psixoloji testlər elmi olaraq doğru hesab edilmir. Bu menada Azərbaycan əhəmiyyətinə uyğunlaşdırılan və elmi olaraq yoxlanılan testlərin tətbiqi böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bu test elmi təsdiqini tapmış klinik bir test olaraq psixoloqlar, psixiyatrlar tərəfindən istifadə edilə bilər.

Məqaləni bu linkdən oxumaq olar:

<http://redfame.com/journal/index.php/jets/index>

ASSISTANT DEAN'S ARTICLE PUBLISHED IN INTERNATIONAL JOURNAL



An article co-authored by Melek Karimova, Assistant Dean of the School of Humanities and Social Sciences at Khazar University, was published in *Journal of Education and Training Studies* (Redfame Publishing, USA). The article is entitled "Adaptation of Internet Addiction Scale in Azerbaijani Language: A Validity-reliability and Prevalence Study." It is co-authored by Selim Gunuc. Before writing the article, the authors carried out a large study including 1146 students from Khazar University to determine what percentage of students were addicted to the internet. They used an adaptation of adapt Gunuc and Kayri's (2010) Internet Addiction Scale into the Azerbaijani language. The study showed that 48.1% of students tested were addicted to the internet. For more detailed information, please see the original journal article (in English) on the journal website:

<http://redfame.com/journal/index.php/jets/index>

TƏLƏBƏ MƏCLİSİNİN YIĞINCAĞI

Sentyabrin 20-də Xəzər Universitetinin Tələbə Məclisi Parlamentinin növbəti (11-ci) yiğincağı keçirildi. Yiğincaqdə Tələbə Məclisinin prezidenti Mirzəağa Səmədov və parlament nümayandaları (26 üzv) iştirak edərək, Tələbə Məclisinin 2015-2016-ci tərəf ili üçün planları, yuxarı kurs tələbələrinin təcrübə keçməsinə departament və fakültələr tərəfindən köməklik göstərilməsi, yazıçı Qalib Xəlilin yaradıcılığı ilə tanışlıq görüşünün keçirilməsi, ATGTİ və digər QHT-lərlə birgə layihələrin həyata keçirilməsi və yarışların təşkili, şəhər və bayram etlənlərin təşkilatçılar tərəfindən tələbələrə teklif

olunması, Tələbə Məclisine növbəti prezident seçimlerinin və 1-ci kurslarla görüşlərin keçirilməsi və "Xəzər"ın emblemi eks oluna biləcək eşyalarmın tələbələr tərəfindən istifadə olunması barəsində müzakirələr aparıldı.

2015-2016-cı dərs ilinin qəbul olunmuş planına əsasən minifutbol yarışının oktyabrın sonundan mayın 9-na kimi davam etməsi, şahmat və bilik yarışlarının keçirilməsi, qızlardan ibarət voleybol və oğlanlardan ibarət basketbol yığmalarının formalşaması və universitetlararası marafon və voleybol çempionatlarının keçirilməsi təklif olundu.

MAGİSTRANTLAR DİSSERTASIYA MÜDAFİƏ ETDİLƏR

Sentyabrin 21-də Xəzər Universitetinin İngilis dili və ədəbiyyatı departamentinin magistrantları Ülkər Quliyeva "F.S. Fitzgeraldın "Möhtəşəm Getsbi" əsərində bedii ifadə vasitələri və onların Azərbaycan dilində izahı", Yegane Ağayeva "Azərbaycan və İngilis dillərində Valentilik perspektivləri. Məchul növ və icbar növün əmələ gelməsində iştirak edən strategiyalara müqayisəli yanaşma", Arzu Əzizova "Teodor Drayzerin "Amerika faciəsi" əsərində protoqonist obraz kimi Klayd Qriftin sosio-ədəbi təhlili", Rəcəb Rəcəbov "Teodor Drayzerin "Genni Herhart" əsərində frazeoloji birləşmələrin tərcüməsi", Günel Rüstənova "Ernest Miller Heminqueyin yaradıcılığında

mühərribə və stilh problemi", Valide Kərimova "Siyaşı diskursda metafora" mövzusunda elmi işlərini (elmi rəhbərlər: fəlsəfə doktoru Eldar Şahgəldiyev, Daniel Paul, fəlsəfə doktoru İrada Səmədova) müdafiə etdilər.

Müdafia Şurasının üzvləri – fəlsəfə doktorları Eldar Şahgəldiyev, Dilber Zeynalova, Reyhan Mədətova, İrada Səmədova magistr işləri barədə rəylerini söylədilər. Məvzular ərafında müzakirə keçirildikdən sonra işlər müsbət qiymətləndirildi.

Sonda magistrantlar Müdafia Şurasının üzvlərinə, elmi rəhbərlərinə, rəyçilərə onlara göstərdikləri qayğı və köməyə görə təşəkkürlerini bildirdilər.

"AZƏRBAYCAN ARXEOLOGİYASI" JURNALI REDAKSIYA HEYƏTİNİN İCLASI

Sentyabrin 29-da Tarix və arxeologiya departamentində "Azərbaycan arxeologiyası" jurnalı redaksiya heyətinin növbəti iclası keçirildi. İclasda jurnalın baş redaktoru, tarix elmləri doktoru, professor Qüdrət İsmayıllızadə, redaktor müavini Roza Arazova və Tarix Dostiyev, departamentin müəllimi Orxan Zamanov və Elektron media mərkəzinin rəhbəri Alik Əlioğlu iştirak etdilər.

İclasda "Azərbaycan arxeologiyası" jurnalının rəsmi internet səhifəsi - archeology.khazar.org saytı ilə tanışlıq oldu. Sayt haqqında A. Əlioğlu ətraflı məlumat verdi. Sonra jurnalın yeni saylarında dərc olunacaq məqalələr nəzərdən keçirildi.

AZƏRBAYCAN ARXEOLOGİYASI

2015 Cild 18 №1

2015 Vol 18 №1



TƏLƏBƏ GƏNCLƏR TƏŞKİLATLARI SƏDLƏRİNİN İCLASI

Sentyabrın 26-da Xəzər Universitetinin Mərkəz kampusunda ATGTİ ali təhsil müəssisələri TGT (Tələbə Gənclər Təşkilatı) sədlərinin iclasını keçirdi. İclasda Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Universiteti, Azərbaycan Diller Universiteti, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyası, Azərbaycan Kooperasiya Universiteti, Azərbaycan Milli Konservatoriyası, Azərbaycan Respublikası Prezident yanında Dövlət İdaraçılık Akademiyası, Azərbaycan Texniki Universiteti, Bakı Avrasiya Universiteti, Bakı Biznes Universiteti, Bakı Slavyan Universiteti, Oldar Yurdu Universiteti, Milli Aviasiya Akademiyası, Azərbaycan Dövlət Bədən Tarbiyəsi və İdman Akademiyası, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti, Bakı Ali Neft Məktəbi, Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası, Sumqayıt Dövlət Universiteti, Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kolleci, 2 nömrəli Bakı Baza Tibb Kolleci, Bakı Rabitə və Nəqliyyat Kolleci, Bakı Komputer Kolleci, Bakı Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kolleci TGT-lərinin sədləri iştirak etdilər.

İclasda ATGTİ-nin cari tədris ili üçün planları, layihələri və sədlərin təklifləri, TGT İdarəetmə Şuraları ilə ATGTİ icra Aparatının görüşlərinin keçirilməsi, tələbə və könüllülük kartlarının tələbələrə paylanması müzakirə olundu.

Tədbirin sonunda Xəzər Universiteti Tələbə Meclisinin fəal üzvləri - Mirzəağa Səmədov (Tələbə Meclisinin prezidenti), Cəlale Hüseynbəyli (Tələbə Meclisi prezidentinin müavini), Mehman Əsədli, Türkan Səmədova, Kənan Atayev (Tələbə Meclisinin Parlament üzvləri), Mühəndislik və tətbiqi elmlər fakültəsinin tələbəsi Nərmin İsayeva ATGTİ-nin və Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin sertifikatları ilə təltif olundular.





TARİXÇİ TƏLƏBƏLƏRLƏ GÖRÜŞ

Sentyabrın 29-da Xəzər Universitetinin Təhsil fakültəsinə tarix ixtisası üzrə qəbul olunmuş tələbələrlə Tarix və arxeologiya departamenti müəllimlərinin görüşü oldu. Görüşdə departamentin müdürü Roza Arazova və departamentin müəllimi Orxan Zamanov iştirak edirdilər. R. Arazova və O. Zamanov tələbələri yeni tədris ili münasibətə təbrik etdilər və yeni başladıqları tələbə həyatında onlara uğurlar arzuladılar.

Sonra R. Arazova Xəzər Universitetinin tarixi haqqında məlumat verdi. Tələbələr üçün universitetin tarixi, fealiyyəti, strukturu haqqında məlumatların eks olunduğu videoçarx nümayiş olundu. Tələbələr departamentin fealiyyəti barədə də məlumatlandırıldılar.



XƏZƏR UNIVERSİTETİNİN MÜƏLLİMİ BEYNƏLXALQ KONFRANSDA İŞTİRAK ETMİŞDİR

Sentyabrın 29-dan oktyabrın 2-dək Bakıda keçirilən "Hissəciklər, sahələr, naqillər" adlı beynəlxalq seminarında Xəzər Universitetinin fizika müəllimi Nüşretullah Cəfəri iştirak etmişdir.

Seminar fizika, xüsusilə hissəciklər və naqillər fizikasına həsr olunmuşdu. Nüşretullah Cəfəri seminarda "MS (Maguejo-Smolin) çevirmələrinin təsiri altında xətlərin təsviri və ikiqat xüsusi nisbilik (DSR— Doubly Special Relativity) nezəriyyələrində surət anlayışı" mövzusunda çıxış etmişdir.



"NİYYƏT MƏKTUBUNU NECƏ YAZMALI" MÖVZUSUNDA TƏLİM

Sentyabrin 30-da Xəzər Universitetinin Karyera Mərkəzi universitetin Mərkəz kampusunda tələbələr üçün "Niyət Məktubunu necə yazmali" mövzusunda təlim keçirdi. Təlimçi Karyera Mərkəzinin koordinatoru Ülvıyyə Hüseynova idi. Təlimdə *Niyət Məktubunun* necə yazılması barəsində və mövzuya aid digər məqamlar haqqında ətraflı məlumatlar verildi.

Sonra tələbələrin sualları cavablandırıldı.



"ELMI TƏDQİQAT İŞLƏRİNDE ELEKTRON İNFORMASIYA MƏNBƏLƏRİNDƏN İSTİFADƏ" MÖVZUSUNDA SEMİNAR

Sentyabrin 23-da Xəzər Universitetində "Elmi tədqiqat işlərində elektron informasiya mənbələrindən istifadə" mövzusunda seminar keçirildi. Seminar Thomson Reuters təşkilatının nümayəndəsi Grigori Kalyagin tərəfindən aparıldı.

Seminarda Qlobal elmi istinad bazasını (Web of Science), h-indeksi, və elmi jurnalın impakt faktoru haqqında professor-müəllim heyətinə və PhD tələbələrə ətraflı məlumat verildi.

Tədbirdə Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qeyyumlahar Şurasının sədri professor Hamlet Isaxanlı iştirak edirdi.



**XALQ ARTİSTİNƏ HƏSR OLUNMUŞ
KİTABDA ƏMƏKDAŞIMIZIN MƏQALƏSİ VERİLMİŞDİR**

“Nurlar” Nəşriyyat-Poliqrafiya Mərkəzində “Əlibaba Abdullayev” adlı nəfis kitab çapdan çıxmışdır. Kitab məşhur rəqqas və rəqs quruluşusu, mahni və rəqs kollektivləri şəbəkəsinin yaradıcısı, Azərbaycan xoreoqrafiya sənətinin inkişafında böyük rolu olmuş Əlibaba Abdullayevin anadan olmasının 100 illik yubileyi münasibətlə nəşr olunmuşdur. Kitabın müəllifi sənətkarın qızı Elmira Abdullayevadır.

Kitabda Ə. Abdullayevin çoxşaxəli fəaliyyəti bütün

dolğunluğu ilə əks etdirilmiş, Azərbaycanın görkəmli məsiqi xadimlərinin, həmçinin həmkarlarının onun haqqında xatirə və məqalələri verilmişdir. Xəzər Universiteti Musiqi və incəsənət departamentinin rəqs qrupu üzrə məsləhətçisi, əməkdar artist Xanlar Bağırovun “Əlibaba müəllim yaradıcı rəqqas, milli sənətkar olub” adlı məqaləsi də yer almışdır. Məqaləni oxucularımıza təqdim edirik.

Əlibaba müəllim milli xalq xoreoqrafiya sənətinin yaradıcısıdır. O, adı rəqqas, xoreoqraf olmayıb; yaradıcı rəqqas və yaradıcı xoreoqraf olub. Üzeyir Hacıbəyli peşəkar musiqimizin yaradıcısı olduğu kimi, Ə. Abdullayev də peşəkar milli xoreoqrafiya sənətinin yaradıcısı olub. Onun yaradıcılığında o qədər məzmun, milli ruh, kök üstündə qurulmuş rəqsleri vardır ki, sözsüz bu rəqslerə bütün dünyaya Azərbaycan xalqının mədəniyyətini, Azərbaycan xalqının milli dəyərini tanıtdırmaq imkənlən olub. Ə. Abdullayevin araşdırılmasına layiq yaradıcılığı vardır.

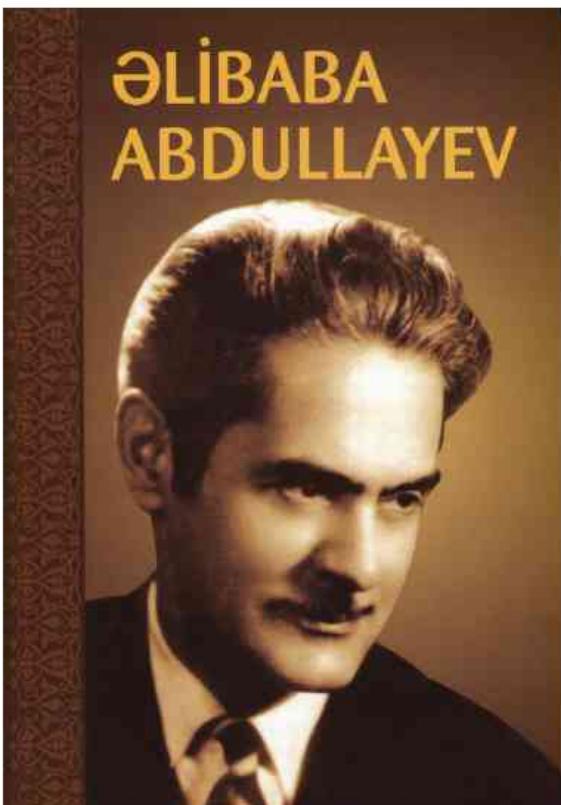
Dünya erməniləri bizim mədəniyyətimizi mənimseyərək, dünyaya yaymaq istəyirlər. Biz isə çalışmalıyıq bu rəqsəri dünya sehnələrinə çıxardaq, yayaq ki, sənət əlməz və əbədi yaşasın. Əlibaba müəllimin sənəti professional səviyyədə, professional ansambların programlarında daim qalmalı, ifa olunmalıdır, yaşarnahdır; neçə ki o həla sağlığında Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının mahni və rəqs ansamblında işləyib, yaradıb, onları dünyaya çıxardıb, Azərbaycanı tanıtdırib. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən Əlibaba müəllimin adına bir mərkəz yaradılsayıd, orada bütün rəqs sənətinin veteranları yığışıb, onun yadda qalan rəqslerini bərpa edərdilər.

Əlibaba müəllimin Novruz bayramı ilə əlaqədar rəqsleri, Qaval ilə rəqsleri, «Ovcular», «Bahar» «Çobanlar», «Gənclik», «Bulaq başında», «Məhsul» kimi sütü və rəqsəri çox gözəl və təravətlidir. İdman mövzusunda yaratdığı bir neçə rəqsi maraqlıdır. Menim arzum budur ki, Ə. Abdullayevin sənətini qoruyaq, təbliğ edək. Onun 200-dən artıq rəqsi vardır. Bu gün yaşlı nəsil biza bu işdə kömək edə bilər ki, Əlibaba müəllimin yadda qalan rəqsəri bərpa edilib təbliğ olunsun, yaşasın.

Sənətdə işlədiyim dövr ərzində düşünürdüm ki, Əlibaba müəllimin qurduğu rəqslerdən, onun qoyduğu irsden bəhrələnərək, onun işini davam etdirim. Bu məqsadla 2007-ci ildə «Azərbaycan qartalları» adlı uşaq kollektivini yaraddım və 40 ildə topladığımız yaradıcılıq bazamızdan istifadə edərək, yavaş-yavaş niyyətimizə çatrıq. Bu illər ərzində repertuarımızda olan sekiz rəqsi («Çobanlar», «Azərbaycan» sütəsi, «Yallı-zorxana» və s.) Belçikada, Brüsselde, Türkiyədə, Dağıstanda böyük müvəffəqiyyətle nümayiş etdirmişik. Yaxın gələcəkdə Şotlandiyada, İsviçrədə, Fransada, Ruminiyada və Efiopiyanada çıxışlarımız planlaşdırılıb.

Milli xoreoqrafiya sənətinin banisi Ə. Abdullayevin məktəbini yaşıtmak hamimizin borcudur.

Xanlar Bağırov,
Azərbaycanın əməkdar artisti



ƏLIBABA ABDULLAYEV YARADICI RƏQQAS, MİLLİ SƏNƏTKAR İDİ

Men 1972-ci ildən rəqs sənətində, rəqs alemində çalışıram. Bu illər ərzində Əlibaba Abdullayevin bir sıra rəqslerinin solo hissələrini ifa etmiş, Azərbaycan Dövlət Filarmoniyası mahni və rəqs ansamblında, «Gənclik» rəqs ansamblında, Əzəzliyətdə onun rəqslerini bərpa etmiş və bu işdə zövq almışam. Əlibaba müəllimin sənətini, rəqsərini seyr etmiş, ondan və sənətindən manevi qida almışam. Onun ifa etdiyi rəqsərə nə qədər çox baxırsan, o qədər de onlar adama ruh verir, həvəs verir ki, bu sənəti sevəsan, təbliğ edib yaşadasan.



**"AZƏRBAYCAN ARXEOLÖGIYASI"
JURNALI REDAKSİYA HEYƏTİNİN GENİŞ İCLASI**

Oktyabrın 2-də "Azərbaycan arxeologiyası" jurnalının redaksiya heyətinin növbəti iclası oldu. İclasda Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlı, "Azərbaycan arxeologiyası" jurnalının baş redaktoru, tarix elmləri doktoru, professor Qüdrət İsmayılov, redaktor müəvirləri Roza Arazova, Tarix Dostiyev, Bəhlul İbrahimli, Tarix və arxeologiya departamentinin müəllimi Orxan Zamanov, departamentin laboranti Ləman Babaşlı, "Khazar Journal of Humanities and Social Sciences" ("Xəzər Humanitar və Sosial elmlər jurnalı") jurnalının redaktor müəvini Xəyalə Məmmədova və jurnalın ingilis dili üzrə redaktoru Marta Lauri, Elektron Media Mərkəzinin rəhbəri Alik Əlioğlu iştirak etdilər.

İclası H. İsaxanlı açdı. Əvvəlcə, Xəzər Universitetində dərc olunan digər jurnallarla yanaşı, "Azərbaycan arxeologiyası" jurnalının yaranma tarixi və fəaliyyəti haqqında məlumat verdi. Gündəlikdə duran iki əsas məsələ – "Azərbaycan arxeologiyası" jurnalına beynəlxalq indeksin alınması və archeology.khazar.org saytının təkmilləşdirilməsi ilə bağlı qeydlərini iclas üzvləri ilə bəltişdirdi. Qeyd etdi ki, jurnalın beynəlxalq arenaya çıxarılması üçün keyfiyyət parametrlərinin gücləndirilməsi vacibdir. Sonra Qüdrət İsmayılov zəif çıxış etdi. Jurnalda mədəni irsimizin təbliği məqsədilə memarlıq abidələrimiz və tarixi məkanlar barədə məlumat verilməsini təklif etdi. Tarix Dostiyev və Bəhlul İbrahimli məqalelərin seçilməsi və redakte olunması barədə məlumat verdilər.

Roza Arazova çıxışında hem jurnalda, hem də saytda yeniliklərin tətbiq edilməsinin zəruretini qeyd etdi və bu barədə təkliflərini bildirmək üçün Orxan Zamanova söz verdi. Orxan Zamanov archeology.khazar.org saytının strukturunun yeniləməsi və işçi heyətinin cəlb olunması, jurnalda və saytda maraqlı rubrikaların yaradılması barədə ideyalarını bölüşdü. Alik Əlioğlu archeology.khazar.org saytının iclas iştirakçılarına təqdim etdi. Bölmələr barədə məlumat verdi.

Daha sonra digər cari məsələlərin müzakirəsi ilə iclas başa çatdı.





UKRAYNA BÖHRANI VƏ CƏNUBİ QAFQAZDA TƏHLÜKƏSİZLİK MÖVZUSUNDA MÜHAZİRƏ

Oktyabrın 5-də Xəzər Universitetinin Siyasi elm və beynəlxalq münasibətlər departamentinin təşkilatçılığı ilə Oslo Sülh Araşdırmları İnstitutunun (PRIO) tədqiqatçı professoru Dr. Pavel Baev Ukrayna böhranının Cənubi Qafqazda təhlükəsizlik vəziyyətinə təsiri haqqında mühazirə oxudu. Mühazirə zamanı Pavel Baev Rusyanın Ukrayna və Suriyada hərbi iştirakına dair öz fikirlərini bildirdi və bunun regionala göstərə biləcək təsirlerini sadaladı. O, hemçinin mürsəkkəbliyi ilə fərqlənən mövcud vəziyyətin təhlili üçün müntəzəm yanaşmaların uyğunsuluğunu vurguladı.

Mühazirə zamanı Rusyanın xarici siyasetində əsas istiqamətlər, Rusyanın Ukraynada hərbi iştirakına haqq qazandırmaq məqsədilə əhaliyə təqdim olunan təsvirlər, pisleşən iqtisadi vəziyyətin Rusiyada qərarların qəbul edilme siyasetinə təsiri və dövlətin Şimali Qafqaza diqqətsizliyi nəticəsində regionum sabitliyinə yaranan tehdidlər əhətə olunan mövzular arasında idi. Mühazirədən sonra departamentin müdürü Dr. Muxtar Hacızadənin moderatorluğu ilə keçirilən sual-cavab sessiyası zamanı Dr. Baev Ukraynada sülhün bərqərar olmasının perspektivləri, Suriyaya hərbi hücumdan Rusyanın məqsədləri, Qafqazdakı mülnaqışlarda Rusyanın iştirakinin təsirləri, İŞİD-in əhatəsinin genişlənməsi və Avropa Birliyi tərəfindən alternativ enerji resurslarının inkişafına göstərilən dəstəyə dair sualları cavablandırıldı.

Tədbirdən sonra cənab Pavel Baev Xəzər Universitetinin Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlı ilə görüşdü. Görüş zamanı tərəflər Xəzər Universiteti və PRIO arasında gelecek akademik əməkdaşlıq imkanlarını müzakirə etdilər.





SEMINAR ON THE UKRAINE CRISIS AND THE SECURITY SITUATION IN THE SOUTH CAUCASUS

On October 5, the Department of Political Science and International Relations hosted Dr. Pavel Baev, a research professor at the Peace Research Institute Oslo (PRIO), who delivered a lecture on the impact of the Ukraine crisis on the security situation in the South Caucasus. His main focus was on Russia's military involvement in Ukraine and Syria as well as its implications for the wider area. He emphasized the complexity of the present situation which is defined by a high level of uncertainty, where the usual frames of analysis and rationalization become problematic. He also touched upon the dominant trends in Russia's foreign policy, representations given to the public with the aim of justifying Russian military involvement in Ukraine, implications of the worsening economic situation on Russia's decision-making policies as well as threats

of destabilization in the Northern Caucasus engendered by authorities' neglect to the region. During the Q&A session, which was moderated by Department Chair Dr. Mukhtar Hajizada, Dr. Baev answered questions about the prospects for establishment of peace in Ukraine, Russia's motivations for the recent deployment of air strikes in Syria, possible impact of Russia's involvement in the conflicts in the Caucasus region, the expansion of ISIS as well as the prospects for EU's continued support for the development of alternative energy resources.

Following the seminar, Dr. Baev met with Prof. Hamlet Isakhanli, the Chairman of the Board of Directors and Trustees of Khazar University. They discussed the possibilities of academic collaboration between Khazar University and PRIO in the future.



"KONFUTSI İNSTITUTLARI GÜNÜ" QEYD OLUNDU

Bakı Dövlət Universiteti (BDU) nezdində Konfutsi İnstитutu Xəzər Universiteti "Dünya" məktəbinin şagird və müəllim heyəti ilə birlikdə "Konfutsi institutları günü" adlı tədbir təşkil edib.

Tədbirdə Çin mədəniyyəti - kalliqrafiya, kağızkəsmə, çay incəsənəti, milli musiqi və Çin dili tədris materialları sərgisi təqdim olunub.

"Dünya" məktəbinin direktoru Mərufə Mədəli tədbirdə iştirak edən çinli müəllimləri eləmətdar gün münasibətilə təbrik edib, tələbələrin Çin dilini və mədəniyyətini dərindən öyrənəcəklərinə əminliyini vurğulayıb.

BDU-nun nezdində Konfutsi İnstитutunun Çin tərəfdən direktoru, dosent Hu Feng Hua Çin mədəniyyəti barədə məlumat verib.

Tədbirdə Xəzər Universiteti Direktorlar və Qəyyumlar Şurası sədrinin müşaviri Nailəxanım İsayeva iştirak edirdi.



CONFUCIUS INSTITUTES DAY OBSERVED

The Confucius Institute operating in affiliation with Baku State University organized a Confucius Institutes Day event together with teachers and students of Khazar University's affiliate Dunya School.

At the event, demonstrations of Chinese culture were made including calligraphy, paper cutting, the art of tea, and national music. There was also a display of Chinese language education materials.

Marufa Madatli, Director of Dunya School, congratulated the Chinese teachers participating in the event on their special day. She emphasized her confidence that students would learn Chinese language and culture well.

Associate Professor Hu Feng Hua, Chinese Director of the Confucius Institute operating in affiliation with Baku State University, spoke about the culture.

This year is the 10th time that the Confucius Institute has observed Confucius Institute Day, which is organized by nearly 1500 Confucius Institutes and Confucius centers in 126 countries around the world and in the region..



Oct. 1, 2015

Tessa Berenson



**SCIENCE SAYS
YOUR CELL PHONE
USE COULD BE HURTING
YOUR RELATIONSHIP**

TIME

"Something as common as cellphone use can undermine the bedrock of our happiness"

You probably Pphubb all the time, even if you don't know what that means. And a new study says it could be damaging your relationship.

Pphubbing refers to "partner phone snubbing," or when you get distracted by your cell phone when you're with your significant other. A new study from Baylor University found that Pphubbing hurts relationship satisfaction, thus also negatively impacting overall happiness.

"What we discovered was that when someone perceived that their partner phubbed them, this created conflict and led to lower levels of reported relationship satisfaction," James Roberts, a professor of marketing and co-author of the paper, said in a statement. "These lower levels of relationship satisfaction, in turn, led to lower levels of life satisfaction and, ultimately, higher levels of depression."

To find results, the researchers developed a Pphubbing scale, that included statements such as "my partner places his or her cellphone where they can see it when we are together" and "my partner glances at his/her cellphone when talking to me." Overall, 46.3 percent of the respondents reported being Pphubbed by their partner.

"When you think about the results, they are astounding," Roberts said. "Something as common as cellphone use can undermine the bedrock of our happiness – our relationships with our romantic partners."

The study was based on two separate surveys, which in total represented 453 adults in the U.S.

<http://time.com/4057948/cell-phone-hurting-relationship/>



TELEBE MƏCLİSİ PARLAMENTİNİN İCLASI

Oktiyabrın 4-də Xəzər Universitetinin Teləbe Məclisi parlamentinin növbəti (12-ci) icası keçirildi. Teləbe Məclisinin prezidenti Mirzəağa Səmədov və parlament nümayəndəlerinin (31 üzv) iştirak etdiyi icasda Teləbe Məclisinin təşkil edəcəyi bilik və idman (voleybol, futbol və basketbol – oğlanlar, voleybol – qızlar) yarışlarının qayda və tarixləri, məclisin daxili komitələrinin tərkibi və iş planları, univeristetdaxili infrastrukturda təmir olunmalı avadanlıqlarla (kamera və proyektorlar), yemekxana ilə bağlı narazılıqlar, QHT-lər ilə yeni birgə layihələri ("Irəli", "Level Up" Mərkəzi) və midterm imtahani ərafəsində universitetin psixoloq müəllimlərinin tələbələrlə təlim xarakterli görüşlərinin keçirilməsi müzakirə olundu.

Eyni zamanda, tələbələrin yeni tədris ilində qarşılaştığı problemlərə toxunuldu. Axşam (saat 18³⁰-

dan sonra) dərsleri olan tələbələrin kitabxana və yemekxanadan istifadə edə bilməməsinin, kitabxanada olan kompüterlərin işləməməsinin tələbələrin narazılığına səbəb olduğu bildirildi. Yemekxanada havalandırma sisteminin zəif olması, stipendiya zamanı eləmlərin olmaması, bəzi otaqların tam yararlı olmadan və ya təmiri tam bitmədiyi haldə istifadəyə verilməsi qeyd olundu. Tələbələrin on böyük narazılığının isə dərəzə zamanı təmir işlərinin aparılması olduğu bildirildi.

Məsələlərin ekseriyəti Teləbe Məclisinin parlamenti tərəfindən dəsteklənərək, prezident tərəfindən ərizələrin yazılıması və tələbələrə yardım göstərilməsi haqqında qərar qəbul olundu.



Xəzər Universiteti Diller və mədəniyyətlər kafedrasının fars dili müəllimi, filosof doktoru Zivər Hüseynli öz şəxsi kitabxanasından Xəzər Universitetinin Kitabxana İnformasiya Mərkəzinə (KİM) 50 mütəxtəlif kitab hədiyyə etmişdir. Bu kitablardan 2 ədədi fars dilində roman, qalan 48 ədədi isə türk dilində tarix, mədəniyyət və ədəbiyyata aid əsərlərdir və bəzi kitabların 2 műsxəsi vardır. Türk dilində olan kitablar əsasən Zivər Hüseynlinin mütəxtəlif vaxtlarda Türkiyənin Kah-

manmaraş şəhərində üç dəfə Beynəlxalq simpoziumda iştirak etdiyi vaxt həmin şəhər haqqında əldə etdiyi kitablardan ibarətdir.

Kahramanmaraş və ətrafında qurulmuş Zülqədəroğulları bəyləyi, Osmanlı dövlətinin tarixi, bölgənin ictimai və ədəbi mühiti haqqında qələmə alınmış bu kitablar həmin bölgə haqqında araştırma aparmaq istəyən tədqiqatçı və tələbələrin ixtiyarına veriləcək.



XƏZƏR UNIVERSİTETİNDE YENİ TƏDQİQAT LABORATORİYASI FƏALİYYƏTƏ BAŞLADI

2015-2016-ci tədris ilindən Xəzər Universitetinin "Neftçilər" kampusunda Hüceyrə Patologiyası Tədqiqat Mərkəzinin laboratoriyası fəaliyətə başlamışdır.

Burada universitetin doktorantları elmi işlərinin tədqiqatına, bütün fakültələr üzrə tələbələr isə bioloji elmlərə aid fənlərin təcrübə məşğalələrini keçməyə başlamışlar.





Oktyabrin 7-də Mühəndislik fakültəsinin biotibbi mühəndislik ixtisası üzrə təhsil alan tələbələri Biologiya elmləri departamentinin müəllimi fəlsəfə doktoru Müşfiq Orucov ilə laboratoriyada “Biotibbi mühəndisliyə giriş”, oktyabrin 8-də Təhsil fakültəsinin biologiya müəllimliyi və kimya və biologiya müəllimliyi ixtisasları üzrə təhsil alan tələbələri Biologiya elmləri departameninin müdürü, fəlsəfə doktoru İrade Xəlilova ilə “Ümumi biologiya”, oktyabrin 9-da Humanitar və sosial elmlər fakültəsinin psixologiya, politologiya və regionsünaslıq ixtisasları üzrə təhsil alan tələbələri İ. Xəlilova ilə “Tibbi biologiya”, oktyabrin 10-da Təhsil fakültəsinin biologiya müəllimliyi və kimya və biologiya müəllimliyi ixtisasları üzrə təhsil alan tələbələri Biologiya elmləri departameninin müəllimi, fəlsəfə doktoru Aytəkin Həsenova ilə “İnsan və heyvan fiziologiyası” fənlərinin təcrtibə möşğələri keçirilmişdir.





NEW RESEARCH LABORATORY OPENS AT KHAZAR UNIVERSITY

During the 2015-2016 academic year, a new Cell Pathology Research Center Laboratory opened at Khazar University's Nefchilar campus. University researchers, PhD students, and students from all Schools taking biology classes with a laboratory component have begun to use the laboratory.





On October 7th, Dr. Mushfig Orujov, instructor for the Department of Biological Sciences, began to teach his Introduction to Biomedical Engineering course in the laboratory for students majoring in Biomedical Engineering of the School of Engineering and Applied Sciences. On October 8th, a General Biology course taught by Dr. Irada Khalilova, Chair of the Department of Biological Sciences, began in the laboratory for biology education and chemistry/biology education majors of the School of Education. On October 9th, a

Medical Biology course taught by Dr. Khalilova for psychology, political sciences and regional studies majors of the School of Humanities and Social Sciences began. On October 10th, a Human and Animal Physiology course taught by Dr. Aytakin Hasanova, instructor of the Department of Biological Sciences, for biology education and chemistry/biology education majors of the School of Education, began in the new laboratory.





**ELEKTRONİKA, TELEKOMMUNİKASIYA
VƏ RADIOMÜHƏNDİSLİK
DEPARTAMENTİNDE**

Oktyabrın 9-da Xəzər Universitetinin Elektronika, telekommunikasiya və radiomühəndislik departamentinin təşkilatçılığı ilə “Sigma Technical Services” şirkətinin direktoru Dr. Hassan Aouil ilə görüş keçirildi. Görüşdə Dr. Hassan Aouil təhsil ilə sənaye sektorunu arasında əlaqələr haqqında məruzə ilə çıxış etdi. Seminarda elektronika və kompüter ixtisası üzrə təhsil alan tələbələr iştirak edirdilər.

**MEETING IN DEPARTMENT
OF ELECTRONICS, TELECOMMUNICATIONS
AND RADIO ENGINEERING**

On October 9, 2015, the Department of Electronics, Telecommunications and Radio Engineering organized a meeting with Dr. Hassan Aouil, director of Sigma Technical Services. At the meeting, Dr. Aouil made a presentation about university-industry relations. Students majoring in electronics and computer science participated in the meeting.



**“MÜXTƏLİF DİNİ GRUPLARIN CƏMIYYƏTƏ İNTƏQRASIYASINDA,,
MÖVCUD OLAN PROBLEMLƏRİN ARADAN QALDIRILMASI”**

Oktyabrın 6-da Xəzər Universitetinin Diller və mədəniyyətlər departamenti ilə “Jurnalistlər Ekstremal Şəraitdə” İctimai Birliyinin birgə təşkilatçılığı ilə universitedə “Müxtəlif dini grupların cəmiyyətə integrasiyasında mövcud olan problemlərin aradan qaldırılması” mövzusunda tədbir keçirildi. Tədbirdə Diller və mədəniyyətlər departamentinin müdürü, fəlsəfə doktoru Elnurə Əzizova, Fəlsəfə departamentinin müdürü, fəlsəfə doktoru Mair Yaqubov, Jurnalistika departamentinin koordinatoru Cabir Məmmədov, “Jurnalistlər ekstremal şəraitdə” İctimai Birliyinin rəhbəri Firuzə Əsədullayeva, birliyin idarə heyətinin üzvləri Tofiq Türkəl, Elxan

Xanəlizadə, Xəzər Universitetinin əməkdaşları və tələbələri iştirak edirdilər.

F.Əsədullayeva və T. Türkəl dirlər daxilində müxtəliflik və dini vəhdət, dini icmaların cəmiyyətin tərkib hissəsi kimi rol, din və radikalizm münasibətləri ilə əlaqəli məlumat verdilər.

E. Əzizova və M. Yaqubov mövzunun dini və ictimai yönleri, beynəlxalq siyasi və iqtisadi hadisələrin məsələyə təsiri haqqında çıxış etdilər. Çıxışların sonunda tələbələrin fəal iştirakı ilə mövzuya ətrafında müzakirə aparıldı.

Tədbirin sonunda dini icmaların cəmiyyətə integrasiyasına dəstək xarakterli təkliflər irəli sürüldü.



ALMANIYALI MÜTƏXƏSSİSLƏR “XƏZƏR”DƏ MÜHAZIRƏSİ

Oktyabrın 12-də Xəzər Universiteti Diller və mədəniyyətlər departamenti ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu bəzən təşkilatçılığı ilə elmi seminar keçirildi. Tədbirdə Almaniyanın Vürtsburq Universitetinin professoru, Osvald fon Volkenştayn Cəmiyyətinin prezidenti Ziqlinde Hartman “Dədə Qorqud” dastanının yenidən keş olunmasında alman romantizminin təsiri” adlı elmi mühazirə ilə çıxış etdi. O, alman romantizminin yaranması və Avropa xalqlarının ədəbiyyatına təsiri prosesindən, xüsusilə qəhrəmanlıq dastanlarının keşfinin milli mədəniyyətlərin başlangıcı olması kontekstində “Dədə Qorqud” dastanının yenidən keşfinin əhəmiyyətindən danışdı.

Mədəniyyətlərarası təsirin ədəbiyyat sahəsindəki gözəl nütməsini göstəren mühazirə suallarına başa çatdı. Tədbirdə Diller və mədəniyyətlər departamentinin müdürü, fəlsəfə doktoru Elnurə Əzizova, Jurnalistika departamentinin koordinatoru Cabir Məmmədov, Bilik Fondu əməkdaşları və tələbələri iştirak edirdilər.

GERMAN SPECIALIST GIVES LECTURE AT KHAZAR

On October 12, a scientific seminar was jointly coordinated by the Khazar University Department of Languages and Cultures and the Knowledge Fund of the President of the Azerbaijan Republic. At the event, Ziglinde Hartman, President of the Oswald von Wolkenstein Society and Professor of the University of Würzburg, gave a lecture entitled “The influence of German romanticism in the rediscovery of the Dede Gorgud Dastan.” After Professor Hartman spoke about the development of German romanticism and its influence on the literatures of other European nations, especially in the context of national cultures finding their beginning in the discovery of dastans of the heroism era, she spoke about the significance of the rediscovery of Dede Gorgud.

The lecture, which showed a clear example of cross-cultural influence in literature, ended with a question-and-answer session. Participants in the event included Dr. Elnurə Azizova, Head of the Department of Languages and Cultures; Jabir Mammadov, Head of the Department of Journalism; representatives of the Knowledge Fund; and students.

Könül Qasimova



**HÜQUQ TƏDRİS
MƏRKƏZİNDE
TƏLİM KEÇİRİLDİ**

Oktyabrın 10 - 11- də Hüquq Tədris Mərkəzində "Avropa İnsan Hüquqları Konvensiyasının təhlili" mövzusunda təlim keçirildi. Təlimi Avropa İnsan Hüquqları Assosiyasiyasının üzvü, Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinde (AIHM) hüquqsunas işləmiş Könül Qasimova aparırdı. Təlimdə Xəzər Universitetinin tələbələri ilə yanaşı, Bakı Dövlət Universitetinin, Azərbaycan Respublikasının Prezident yanında Dövlət İdarəcilik Akademiyasının, Kiyyev Dövlət Universiteti Hüquq fakültəsinin bakalavr və magistr tələbələri, dövlət qurumlarında və müxtəlif hüquq şirkətlərində çalışan hüquqsunaslar iştirak edirdilər.

Təlimin açılışında Hüquq Tədris Mərkəzinin rəhbəri Cabir Xəlilov çıxış edərək, iştirakçıları salamladı və onlara işlərində uğurlar arzuladı. Təlimdə AIHM-nə şikayətlərin verilməsi qaydası müzakirə olundu, iştirakçılar Avropa İnsan Hüquqları Konvensiyasının müxtəlif maddələri və AIHM-nin qərarları ilə yaxından tanış oldular.

Təlimin keçirilməsi üçün iki gün nəzərdə tutulsa da, təlim maraqlı və məhsuldar keçirildiyinə görə, iştirakçılar təlimin davam etdirilməsi üçün müraciət etmişlər. İştirakçıların müraciətlərini nəzərə alaraq, təlimin davamı növbəti ay larda da planlaşdırılır.





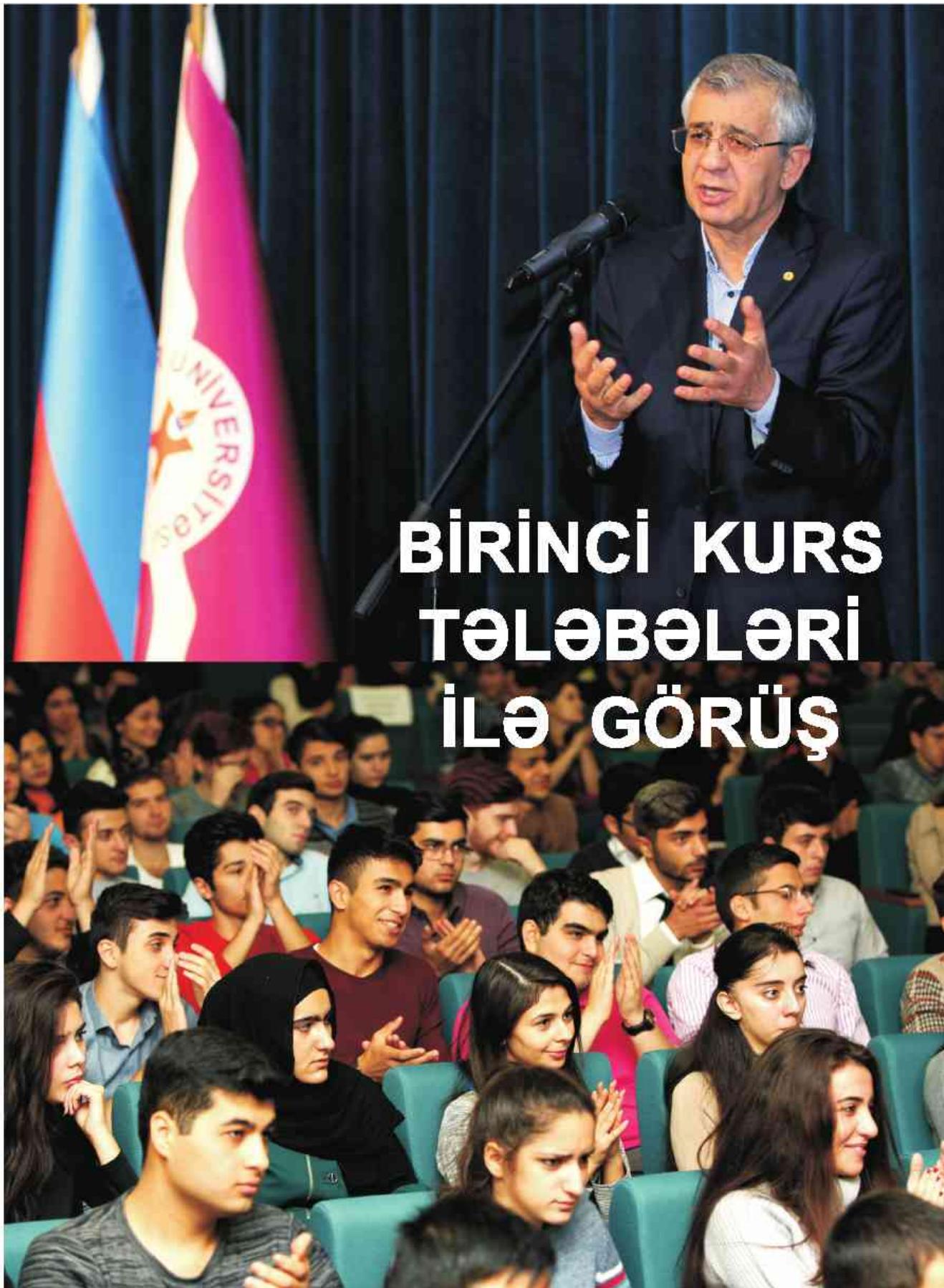
LEGAL TRAINING CENTER EVENT

On October 10-11, 2015, a training was held on the topic of "Analysis of the European Convention on Human Rights" in the Legal Training Center. The training was led by Konul Gasimova, member of the European Human Rights Association and former lawyer in the European Court of Human Rights. Participants included undergraduate and graduate students from Khazar University, Baku State University, the State Administration Academy of the President of the Azerbaijan Republic, and Kiev State University, as well as lawyers working in government and in various legal corporations.

Jabir Khalilov, Head of the Legal Training Center, opened the event by greeting participants and wishing them success in their future work. Then participants discussed the process of taking complaints to the European Court of Human Rights and were familiarized with certain decisions of the court as well as selections from the European Court of Human Rights.

The training was planned to be held over two days, but it was so interesting for the participants that they requested that it be continued. Per the requests, a continuation of the training has been planned for the coming months.





BİRİNCİ KURS TƏLƏBƏLƏRİ İLƏ GÖRÜŞ



Oktjabrın 17-də Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qeyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlının “Dünya” Məktəbinin akt zalında birinci kurs tələbələri ilə görüşü keçirildi. Görüşün giriş sözü ilə açan universitetin rektoru professor Hassan Niknafis tədbir iştirakçılarını salamladı və görüşün əhəmiyyətindən danışdı.

Fakültə dekanları yeni qəbul olunan tələbələr haqqında məlumat verdilər və bu il çoxlu sayıda yüksək bal toplayan tələbələrin Xəzər Universitetinə gəlmişdən məmənnun olduğunu bildirdilər.

Sonra H. İsaxanlının həyat və fəaliyyətinə aid sənədlə film nümayiş etdirildi və o çıkış edərək, özünün məktəb həyatından, tələbəlik illerindən yaradıcılıq fəaliyyətindən geniş danışdı.

Sonda H.İsaxanlı tələbələrin çoxsaylı suallarını cavablandırırdı, xatirə şəkilləri çekildi.

Tələbələr Xəzər Universitetinin “Dünya” məktəbinin kampusunda fəaliyyət göstərən laboratoriyaları ilə də tanış oldular.



MEETING WITH FRESHMEN



On October 17, 2015, Prof. Hamlet Isaxanli, founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees, met with freshman students in the auditorium of Dunya School. Professor Hassan Niknafs, President of the University, opened the event and spoke about its significance.

Then Deans of Schools gave information about the new students, emphasizing that many students with high entrance exam scores had been admitted this year. Dr. Niknafs gave the floor to Prof. Isaxanli, who spoke about his own student years and creative activities.

At the end of the event, Prof. Isaxanli answered many questions from the students and group photos were taken.





FİZİOLOGIYA VƏ TİBB ÜZRƏ



William C. Campbell



Satoshi Ōmura

Fiziolojiya və tibb üzrə mükafata İrlandiya, Yaponiya və Çin alımları layiq görünlübllər.

İrlandiyadan Uillyam Kampbell (William C. Campbell), Yaponiyadan Satoşı Omura (Satoshi Ōmura) parazitlərin sebəb olduğu infeksiyaların müalicəsinin müəyyən edilməsinə görə mükafatı paylaşırlar.

Çinli Youyou Tu (Youyou Tu) malyariyaya yoluxanların ölüm hallarının azaldılmasına yol açan dərman ixtirasına görə mükafata layiq görültüb.

Nobel Mükafatı Komitəsi bu iki ixtiranı yüz milyonlarla insanın məruz qaldığı xəstəliklərin müalicəsində misilsiz inkişaf adlandırdı.

Kampbell Nyu-Cersi statının Dryu Universitetinin alımıdır.

Farmakologiya və kimya üzrə iki doktorluq dərəcəsi əldə edən Omura Yaponiyanın Kitasato Universitetində çalışır.

Tu isə Çinin Ənənəvi Təbabət Akademiyasının baş professorudur.

Youyou Tu



Fizika üzrə mükafatı neytrinonum kütlesinin mövcud olmasını təsdiq edən neytrino ossiliyasiyalarının köşfinə görə iki alimə - yaponiyalı Takaaki Kodzitaya (Takaaki Kajita) və kanadalı Artur Makdonald (Arthur B. McDonald) verilib.

Onlar kainatın zəngin olduğu fotonlardan sonra ikinci hissəcik olan neytrinonun hərəketini müəyyən etmişlər.

Nobel Komitəsinin bəyanatında deyilir ki, Tokio Universitetinin alimi Takaaki və Kanadanın Kraliça Universitetinin alimi Makdonald dönyanın bu hissəciklərə bağlı təsəvvürünə dəyişiblər.



Takaaki Kajita

Arthur B. McDonald

KİMYA ÜZRƏ



Tomas Lindahl

Paul Modrich

Aziz Sancar

Kimya üzrə mükafat Böyük Britaniyadan olan alim Tomas Lindal (Tomas Lindahl), ABŞ alımları Pol Modriç (Paul Modrich) və Əziz Səncər (Aziz Sancar) verilib.

Nobel Komitəsi bildirib ki, onlar zədəlenen DNT-nin "təmiri" və genetik informasiyanın saxlanması zamanı molekulyar seviyyəni göstəren üsulun tapılmasına görə bu mükafata layiq görülüb'lər.

Türk əsilli professor Əziz Səncər xərçəng xəstəliyi ilə bağlı əhəmiyyətli elmi işləri olan, dünyada tanınan alimdir. O, xərçəng xəstəliyində "ritmik saat" müalicəsinin müəllifidir.

Əziz Səncər hazırda ABŞ-in Şimali Karolina Universitetinin Biokimya və biofizika fakültəsinin müəllimidir.

ƏDEBİYYAT ÜZRƏ



Svetlana Alexievich

Odəbiyyat üzrə mükafata Belarus yazıçısı Svetlana Aleksiyeviç (Svetlana Alexievich) layiq görülmüşdür. O, Nobel mükafatına "Polifonik yaradıcılığı - zamanımızda iztirab və cəsarətə abidə qoymuşluğun" sahib olub.

Svetlana Aleksandrovna Aleksiyeviç 1948-ci il mayın 31-də doğulub. Uzun müddət jurnalistika fəaliyyəti ilə məşğul olub. 1983-cü ildən SSRİ Yazıçılar Birliyinin üzvüdür. 2000-ci ildə Belarusda haqqında cinayət işi açıldığına görə ölkəsini tərk edib. İtaliya, Fransa və Almaniyada yaşayıb. On il sürgündə olan yazıçı 2011-ci ildə Belarusa geri qayıdır.

Svetlana Aleksiyeviç "Müharibə qadın tizli deyil", "Sink oğlanlar", "Ölümle ovsunlanmışlar", "Çernobil uşaqları", "Sekondxend zamanı" və başqa əsərlərin müəllifidir.

67 yaşlı yazıçı bir çox beynəlxalq mükafatın sahibidir. 2013-cü ildən adı Nobel mükafatı namızadları arasında hallanır.

Svetlana Aleksiyeviç bu mükafata layiq görülen 14-cü qadın yazıçıdır.

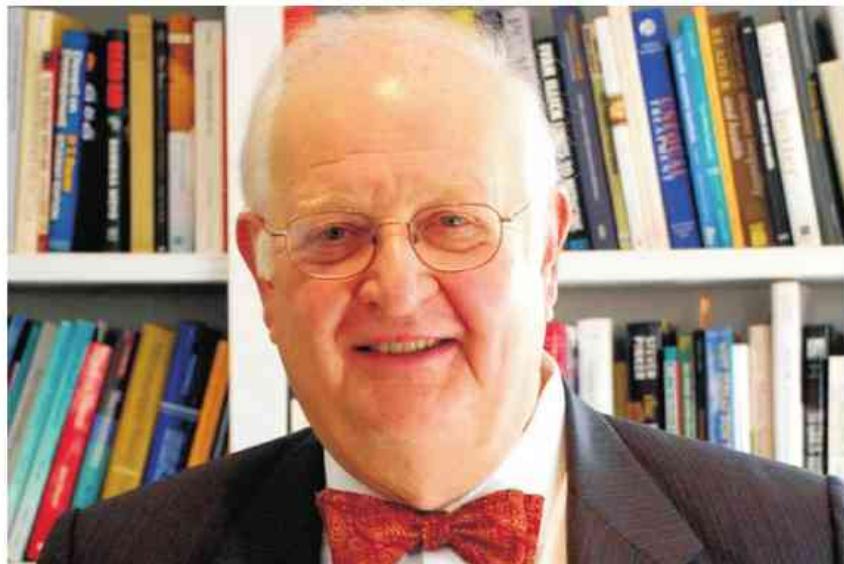
SÜLH MÜKAFATI

Sülh Mükafatı Tunis Milli Dialoq Kvartetinə (TMDK) verilib. Nobel Komitəsinin bildiridiyinə görə, Tunis Milli Dialoq Kvarteti 2011-ci ildə baş vermiş "yasəmən inqilabı"ndan sonra Tunisdə plüralist demokratianın qurulmasında həlledici təhfəyə görə" bu mükafata layiq görüldüb.

**TMDK-YA ÜMUMÖLKƏ ƏMƏK İTTİFAQI,
SƏNAYE, TİCARƏT VƏ ƏSNAF KONFEDERASIYASI,
INSAN HÜQUQUNU MÜDAFİƏ BIRLIYI
VƏ HÜQUQŞÜNASLAR ORDENİ DAXİLDİR.**

Nobel Komitəsinin mətbuat bülletenində belə izahat verilmişdir: "Kvartetə daxil olan təşkilatlar Tunis cəmiyyətinin müxtəlif təbəqə və dəyerlərini təmsil edirlər. Böyük mənəvi nüfuzlu malik olan kvartet Tunisin sülh yolu ilə demokratik inkişafında həlledici qüvvə rohunu oynayır. Buna görə də, Sülh mükafatı dörd təşkilata ayrı-ayrılıqda yox, məhz kvartetə verilmişdir.

IQTİSADIYYAT ÜZRƏ



Angus Deaton

Iqtisadiyyat üzrə mükafat britaniyalı alim, mikroiqtisadiyyat üzrə görkəmli mütexəssis Angus Ditona (Angus Deaton) verilib. O, istehlak, yoxsulluq və rifah sahəsindəki analizlərinə görə mükafata layiq görüldü.

A. Diton 1945-ci ildə Edinburqda (Şotlandiya) anadan olmuşdur. Tehsilini və doktorluq elmi dərəcəsini Kembridcə alan iqtisadiyyatçı uzun müddət ele həmin universitetdə Tətbiqi iqtisadiyyat kafedrasında 1984-cü ilin Nobel mükafatı laureati Riçard Ctonula (Richard Stone)

birgə çalışmışdır. Hazırda ABŞ-in Princeton Universitetində işleyir.

A. Ditona mükafat üç elmi nailiyyətinə görə - 1980-ci ildə Con Mülbauerlə birləikdə işleyib hazırladığı müxtəlif mallara tələbin müəyyənlaşdırılması sistemini, gəlirlə istehlakin əlaqələri haqqında çoxsaylı tədqiqatlarına və 1990-2000-ci illər ərzində inkişaf etməkdə olan əlkələrdə həyat səviyyəsinin və yoxsulluğun müəyyənlaşdırılmasına (evdar qadınlarla tədqiqat sayəsində) həsr olunmuş elmi işlərinə görə verilmişdir.

NOBEL MÜKAFATININ TARİXÇƏSİ

Bu il 112-ci dəfə Nobel mükafatları verilmişdir. Ənanaya görə, Nobel komitələri istər mükafata iddialılarının özəri, istərsə də onların naməzədiyini trəli sürənlər barədə lap son ana qədər heç bir məlumat vermür. Ona görə də, ekspertlər bu barədə yalnız ehtimallar süyləyə bilərlər.

Məşhur İsveç ixtiraçı, dilçi alimi və filosofu Alfred Nobel 1833-cü il oktyabrın 21-də İsveçdə anadan olmuş, 1896-ci il dekabrin 10-da İtaliyada vəfat etmişdir. Əsas sərvətini Bakıdakı neft mədənlərində qazanmış, hayatı boyu 355 ixtira patentləşdirmişdir. Onun ilk ixtiraları arasında dinamit və detonatorlar da var idi.

Alfred Nobelin 1895-ci il 27 noyabr tarixli vəsiyyətində fiziologiya və tibb, fizika, kimya, ədəbiyyat və bütün dünyada sülh işinə töhfə verilməsi sahələrində mükafatlar nəzərdə tutulurdu. 1968-ci ildə İsveç Bankı tərəfindən "İqtisadiyyat üzrə Nobelin xatirə mükafatı" təsis edilmişdir.

1900-cü ildə ilkin kapitalı 31 milyon İsveç kronu olan müstəqil Nobel fondu yaradılmışdır. Həmin vəsaitin 12,4-faizi və ya 3,74 milyon kronu Bakıdakı "Nobel qardaşları" şirkətindən Alfred Nobelin payına düşən sahmlərin hesabına ldi.

Laureatlara Nobel mükafatının qızıl medal və diplomunun, hamçinin pul mükafatının tətənəli təqdimetmə mərasimi hər il Alfred Nöbelin vəfatı günündə - dekabr ayının 10-da Stockholm və Osloda keçirilir.

Nobel mükafatının məbləği əvvəlki illərdə hər nominasiya üzrə 10 milyon İsveç kronu (təxminən 1,48 milyon ABŞ dolları) idi. 2012-ci ildə Nobel fondu mükafatın dəyərini 20 faiz azaldıraq, 1,2 milyon dollar məsəyyən etmişdi. Bu, dönya maliyyə sisteminə böhranla izah olunmuşdu. Bu il mükafatın məbləği 8 milyon İsveç kronuna (972 min ABŞ dollarına) bərabərdir.



Sura Seyid

NAXÇIVAN MƏTBUATI TARİXİNƏ DAİR QİYMƏTLİ ARAŞDIRMA İNGİLİZ DİLİNDƏ

The History of
Press in Nakhchivan
Uñümümlü Mətbuatın Mədəniyyəti Shəhərin Şəhər Kapısı

SURA SEYİD

Naxçıvan Dövlət Universitetinin tədris işləri üzrə prorektoru, filologiya üzrə felsefə doktoru, dosent Sura Seyidin "Naxçıvanda mətbuatın inkişaf tarixi ("Şərq qapısı" qəzetinin materialları əsasında)" adlı kitabı nəşr olunub. "Əcmə" Nəşriyyat Poligrafiya Birliyinin nəşri olan bu kitab ingilis dilində işıq üzü görüb. Kitabın tərcüməçisi filologiya üzrə felsefə doktoru, dosent Fiyale Abdullayevadır. Bu kitab müəllifin Naxçıvanda mətbuat tariximin tədqiqinə həsr olunmuş sayca üçüncü kitabıdır.

XX əsrin əvvəllerində Naxçıvanda mətbuatın yaranmasını görtəndirən başlıca amillər, "Komunist", "Naxrespublika", "Cavanlar hayatı", "Füqəra səsi" kimi qəzetlərin nəşri kitabın ilk fəsillerinin başlıca tədqiqat obyektidir. Azərbaycanda mətbu nəşrlər sırasında az qala bir əsrlik tarixdə fasilesiz nəşr olunan yeganə qəzet kimi "Şərq qapısı"nın fəaliyyətə başlaması ilə yeni mərhələyə qədəm qoyan mətbuatın keçdiyi şərəflər yol kitabın ikinci fəslinin aparıcı qayesini təşkil edir. Kitabda, eyni zamanda, ilk dəfə olaraq XX əsrin 30-cu illərində Azərbaycanın tanınmış ədəbi simaları Mirza İbrahimov və Əli Vəliyevin yaradıcılıq fəaliyyətinin Naxçıvan dövrü araşdırılır. 1933-cü ildə Naxçıvanda Mirza İbrahimovun redaktorluğu ilə nəşr olunan "Ədəbiyyat" və Maşın Traktor Stansiyasının orqanı olan "Sürət" qəzetlərinin nəşri zərurəti, bu haqda müxtəlif mənbələrdəki faktlar ilk dəfə olaraq sistemləşdirilir və tədqiqata cəlb olunur.

Böyük Vətən Müharibəsi illərində Naxçıvanda mətbuatın inkişaf istiqamətləri də kitabda araşdırılan məsələlər sırasındadır.

Müstəqillik illərində yeni forma və məzmun kəsb

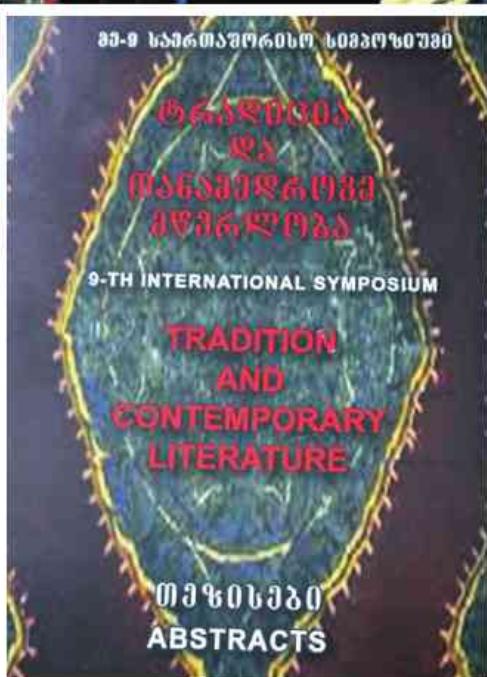
edən "Şərq qapısı" qəzetinin dövlət və KİV münasibətlərinin tənzimlənməsindəki rolü da araşdırılan mövzular sırasındadır. Xüsusən, Ümummülli lider Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətində "Şərq qapısı" qəzetinin yeri və rolü müəyyən olunur, həmin dövr ayrıca tədqiqata cəlb olunur.

Kitabda ilk dəfə olaraq Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinin öyrənilmesində «Şərq qapısı» qəzetinin rolü məsəlesi aydınlaşdırılır. Eyni zamanda, Naxçıvanda təqnid və ədəbiyyatşünaslıq elminin formalşeması və inkişafında «Şərq qapısı» qəzetinin rolundan geniş bəhs edilir.

Müəllif bu nəticəyə gelmişdir ki, "Şərq qapısı" qəzeti sözün həqiqi mənasında regionda ədəbiyyat, jurnalistika elm məktəbi funksiyasını yerine yetirmiş, Naxçıvanda Şərqqapışılıqlı elmi formalşmış, qəzet tədqiqat obyektinə, elmin bir sahəsinə çevrilmişdir.

Kitabın ingilis dilində nəşr olunmasının əsas sebəbi Naxçıvanda mətbuatın yaranması və keçdiyi tarixi yol, bu sahənin inkişafı ilə bağlı Azərbaycanda həyata keçirilən islahatlar, dövlət və KİV münasibətlərinin qarşılıqlı integrasiyasını dünya oxucularına təqdim etmək, eyni zamanda ermənilərin Naxçıvana qarşı ərazi iddiallarına mətbuatın dili ilə cavab verməkdir.

Şəhla Şirəliyeva,
Filologiya üzrə felsefə doktoru, dosent



GÜRCÜSTANDA KEÇİRİLEN BEYNƏXLƏQ SIMPOZİUMDA NAXÇIVAN DÖVLET UNIVERSİTETİ DƏ UĞURLA TƏMSİL OLUNUB

NDU-nun İngilis dili ve tərcümə kafedrasının müəllimi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Süsənbar Ağamaliyeva bu günlərdə Gürcüstanın paytaxtı Tiflis şəhərində İvane Çavaxişvili adına Tiflis Dövlət Universitetinin, Şota Rustaveli adına Gürcüstan Ədəbiyyat İstututunun və Gürcü Müqayiseli Ədəbiyyat Assosiasiyanın birgə təşkilatçılığı ilə keçirilen "Ədəbiyyatın müraciəti" mövzusunda enənəvi 9-cu beynəlxalq simpoziumda iştirak edib.

Gürcü ədəbiyyatının klassiki, görkəmli Akaki Tsereteliyə həsr olunmuş, 18 ölkədən 120 nümayəndənin iştirak etdiyi beynəlxalq simpoziumda Naxçıvan Dövlət Universitetini uğurla təmsil edən Süsənbar Ağamaliyeva "Mifasir Amerika nəşrinde Heminquey ənenələri" adlı elmi məruzə ilə ingiliscə çıxış edib. "Ernest Heminquey və Şərq" mövzusunda ciddi elmi axtarışlar aparan S. Ağamaliyeva məruzəsində XX əsr Amerika ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi Ernest Heminqueyin yaradıcılığının müraciət Amerika nəşrinin formallaşması və inkişafına təsiri məsələlərinə toxunaraq, yazıçının ədəbi ırsının böyük məktəb rolü oynadığını bildirib.

O, Ernest Heminqueyin "Öcəl zəngi" romanında Azərbaycan adını çəkməsindən, Azərbaycan ədəbiyyatında və ədəbiyyatşünashlığında yazıçıya olan münasibətdən bəhs edib, onu Şərqlə bağlayan məsələlərə toxunub.

Genc tədqiqatçı alimin elmi məruzəsi öz aktuallığı ilə seçilib və maraqla qarşılanıb. Bele ki, simpoziuma təqdim edilmiş en yaxşı məruzələrdən biri hesab olunaraq, digər 8 azərbaycanlı alimin elmi məruzəsi ilə yanaşı nəşrə tövsiyə olunan simpozium məqaleləri sırasına daxil edilib, eyni zamanda, Teşkilat Komitəsinin sertifikatına layiq görüllüb.

Mehriban Sultan,
NDU-nun Mətbuat şöbəsinin müdürü

**YESENİNŞÜNAS TƏDQİQATÇI İSAXAN İSAXANLINİN
YARADICILIĞINA AİD MƏQALƏLƏR DƏRC OLUNMUŞDUR**



Xəzər Universitetinin vəbsaytında və ölkə KIV-lərində xəber verildiyi kimi, bu il oktyabrın 2-də universitetin prorektoru, pedaqoji elmlər üzrə fəlsəfə doktoru İsaxan İsaxanlının Yesenin yaradıcılığı ile bağlı apardığı araşdırmları öz layiqli qiymətini almış, ona Rusiyada Sergey Yesenin adına təsis edilmiş 2 yüksək mükafat – 2015-ci il Ədəbiyyat üzrə Beynəlxalq Yesenin mükafatı – “O Русь, взмакни крылами...” (Moskva, Rusiya Yazıçılar Birliyi) və 2015-ci il Ədəbiyyat və incəsənət sahəsində Yesenin mükafatı (Ryazan, Rusiya) təqdim edilmişdir.

Bu münasibətlə Azərbaycan mətbuatında məqalələr çap olunmaqdadır. Ədəbiyyatlaşmış alim, filologiya elmləri doktoru, professor Nizami Tağısoyun da iki məqaləsi - “525-ci qəzet”in 1 oktyabr 2015-ci il tarixli nömrəsində “Sergey Yeseninin “Iran nəğməleri”nin yeni təqdimatı”, “Ədəbiyyat qəzeti”nin 10 oktyabr 2015-ci il tarixli nömrəsində “Sergey Yeseninin “Iran nəğməleri” ilə yeni görüş” serlövhəli məqalələri dərc olunmuşdur.

Qeyd edək ki, N. Tağısoy Rusiyada nəşr edilən “Literaturnaya qazeta”ya da bu məzmunda məqale göndərmiş və çap üçün qəbul edilmişdir. Müəllifin “Ədəbiyyat qəzeti”ndeki məqaləsi jurnalın 61-ci səhifəsində dərc olunur.



Oktyabrın 16-da “Kredö” qəzeti 42-ci (850) nömrəsində şair-publisist Əli Rza Xəleflinin “Məni söz çağrırdı, yaxud bir daha Yeseninşünas, şair-tərcüməçi İsaxan İsaxanlının ədəbi yaradıcılığı haqqında düşüncələr” adlı məqaləsi dərc olunmuşdur. Məqalə Xəzər Universitetinin prorektoru İsaxan İsaxanlının elmi yazılarından bəhs edilmişdir. Müəllif yazında İ.İsaxanlının Yesenin haqqında apardığı tədqiqatlara, yazdığı monoqrafiyalara toxumur.

Məqaləni bu linkdən oxumaq olar:

http://www.khazar.org/news/2015/Isaxan-Isaxanli-2015-ci-il-edebiyyat-uzre-Beynelxalq-Yesenin-mukafati-laureatidir_7149.html#2



“Kaspium” qəzeti 22 oktyabr 2015-ci il tarixli nömrəsində Firəngiz Xancanbeyovanın “Həzadaram emu mətni oči” adlı məqaləsi dərc olunmuşdur. Müəllif rusdilli oxuculara İsaxan İsaxanlının Rusiyada Yeseninin adını daşıyan iki nüfuzlu mükafata layiq görüldüyü barədə məlumat verir. İri-həcmli məqalədə, həmçinin, İ. İsaxanlının yeseninşünas tədqiqatçı kimi çoxşaxəli elmi fəaliyyətdən bəhs olunur. Məqaləni oxucularımıza təqdim edirik.

“UNIVERSİTELƏRDƏ ÖMÜRBOYU TƏHSİL” MÖVZUSUNDΑ İKİNCİ BEYNƏLXALQ KONFRANS

Oktyabrın 12-dən 14-dək “Universitetlərin Ömürboyu Təhsil İnstitutu kimi rolunun gücləndirilməsi” TEMPUS layihəsi çərçivəsində Tbilisi Dövlət Universitetində “Universitelərdə Ömürboyu Təhsil” mövzusunda ikinci beynəlxalq konfrans keçirilmişdir. Konfransda Gürcüstan, Avstriya, Estoniya və Almaniyanadan olan tərəfdəş universitetlərin əməkdaşları, Gürcüstannın digər universitetlərindən nümayəndələr və Xəzər

Universitetinin əməkdaşı, İnkışaf mərkəzinin layihə mənecəri Ülkər Bayramova iştirak etmişlər.

Ü. Bayramova “Xəzər Universitetində ömürboyu təhsil konsepsiyası” adlı təqdimatla çıxış etmiş və suallara cavab vermişdir. Təqdimat konfrans iştirakçıları tərəfindən maraqla qarşılıqlı olmuş və universitedə gərlən işlər yüksək qiymətləndirilmişdir.

Nizami Tağısoy

Sergey Yeseninin "İRAN NƏĞMƏLƏRİ" İLƏ YENİ GÖRÜŞ

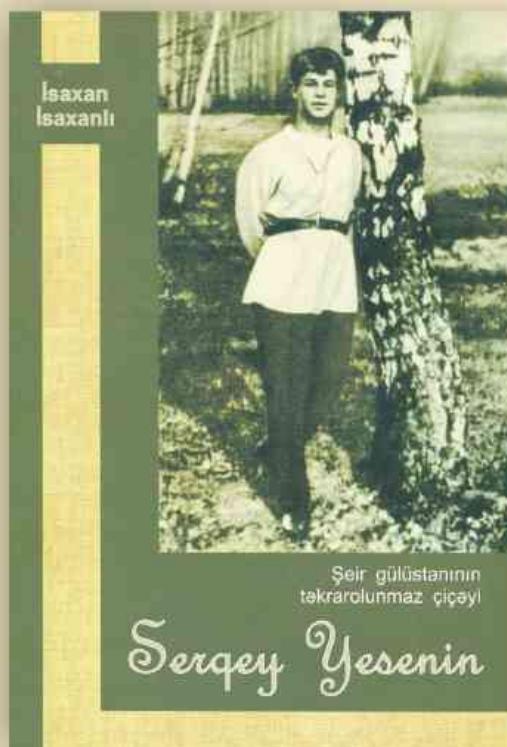


2015-ci ilin oktyabrin 3-də S.A. Yeseninin anadan olmasının 120 illiyi tamam olur. Bu poeziya nəhənginin doğum tarixi Rusiyada mütemadi olaraq qeyd olunsa da, Azərbaycanda da böyük şairin yubileyinə daim münasibət yetərinə ardıcıl olmuşdur. Bu baxımdan Yeseninin İsaxan İsaxanlıının geniş oxucu auditoriyasına təqdim etdiyi "Sergey Yesenin. İran nəğmələri" Bakı, "Xəzər Universiteti nəşriyyatı", 2015" – kitabı forma, struktur, sistem, poliqrafiya, dizayn, məzmun və s. baxımdan diqqəti cəlb etməkdədir. İ.İsaxanlı kitabda Yesenin poeziyasının episentrində dayanan "İran nəğmələri" silsiləsinə daxil olan günümüze qədər mövcud olan Azərbaycan dilinə edilmiş bütün tərcümə variantlarını (9 tərcüməçi və 61 tərcüməni) oxucuların ixtiyarına vermişdir.

Bilindiyi kimi, Sergey Yesenin Azərbaycanda qeyri-milli ən populyar və çox müraciət olunan poetik fikir sahibləridəndir. Yəqin elə buna görə də onun adı, həyatı, həyatının müxtəlif fragmənləri, əsərləri, o cümlədən onun Azərbaycanda, Bakıda olduğu dövr ziyahılar, tədqiqatçılar, təqidçilər, ədəbiyyatşünaslar, ədəbi əlaqələri təhlil obyektiñə çevirenler tərəfindən defələrlə müxtəlif yönlərdə öyrənilmişdir. S. Yeseninin əsərlərini müxtəlif prizmalardan öyrənen, tədqiq edən, onun şeirlərini tərcümə edib və özüne şeirlər həsr edən müəlliflərin adlarının siyahısı bəlkə də neçə sahifə yer aparardı. Onların hamısının adlarının çəkilməsinə bəlkə lüzum da yoxdur, lakin onların

hamısından bu sahədə ən çox 90-ci illerin əvvəllerindən ardıcıl olaraq Qalina Şipulina fealiyyət göstərmişdir.

Onun "Sergey Yesenin dilinin lüğəti" çox cildli əsəri şairin yaradıcılığının ilk leksikoqrafik təsvirini vermək baxımından əhəmiyyətli mənbədir. Bununla belə son dövrlərdə bu istiqamətdə aparılan təhlil və tədqiqatlarda İsaxan İsaxanlıının ön plana çıxdığını və böyük zəhmət sərf etdiyini görməkdəyik.



Aynı-ayrı məcmuə, jurnal, dövrü mətbuatda (həm Azərbaycanda, həm də onun hüdudlarından kənarda) çıxış və məqalələrini nəzərə almadan, İ.İsaxanlı Yeseninşünaslığa bir sırə sanballı kitablar bəxş etmişdir ki, onların sırasında "Şeir gülüstanının təkrarolunmaz çiçəyi – Sergey Yesenin" (Bakı, Xəzər Universiteti Nəşriyyatı, 2010, 372 s.), "Незадаром ему мигнули очи. Есенин в Баку" (Bakı, İzd-vo "Xəzar Universiteti", 2012, 373 s.) əsərlərini göstərmək olar. Bu nümunələrdə S. Yeseninin Azərbaycanla əlaqələri, yaradıcılığının Bakı dövrü, əsərlərinin dilimizə tərcümələri və s. bağlı maraqlı mühələhizə və fikirlər yer almışdır.

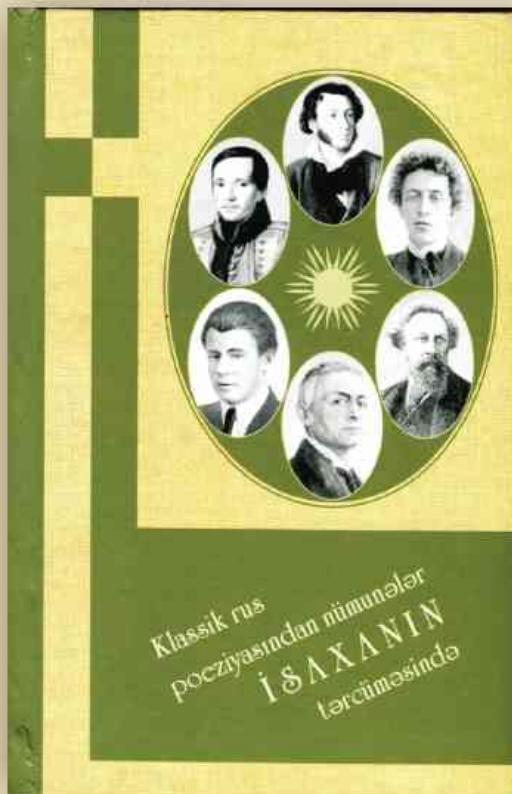
Yorulmaz tədqiqatçının S.A. Yeseninin 120 illik yubileyinə həsr olunmuş növbəti kitabı da olduqca maraqlı kompozisiya və məzmunla yüklenmişdir. Kitabda "İran nəğmələri" silsiləsinə daxil olan bütün şeirlərin məvcud tərcümələri orijinalla birgə oxuculara təqdim olunmuşdur. Burada oxucu hər bir tərcüməni orijinalla və bir-biri arasında müqayisə etməklə S.Rüstəm, Ə.Kürçaylı, S.Məmməd-

zadə, E.Borçalı kimi tanınmış şair mütərcimlərə bərabər, F.Mustafa, Q.Xalid, İ.İsaxanlı, G.Mövlud və R.İsayev kimi çağdaş dövrdə bu sənətə məşğul olanların tərcümələri ilə qarşılaşdırma imkanı əldə edir, kimin orijinala daha yaxın, kimin iş prosesində ondan uzaqlaşığının şahidi olur.

İ.İsaxanlının təqdim etdiyi kitabın başlıca mahiyyəti, bir tərəfdən, əgər S. Yesenini yenidən Azərbaycan oxucusuna doğmalaşdırmaq və yaxınlaşdırmaqdır, digər tərəfdən, tərcümə sənətinin özünəməxsus və təkrarolunmaz yaradıcılıq olduğunu göz öntüne getirmək, ona bir daha həm tərcümə nəzəriyyəçilərinin, həm də praktik poetik tərcümə işi ilə məşğul olanların diqqətini yönəltməkdən ibarətdir.

Kitab redaktorun (İ.İsaxanlı) yazdığı "Əziz oxucu" suna müraciəti ilə başlayır. Burada o, XX əsrin Puşkin kimi qəbul edilən S. Yeseninin "İran nəğmələri"nin nə üçün orijinal və tərcümələrlə yanaşı təqdim etdiyimin zəruriliyini, S. Yeseninin "İran nəğmələri" ilə Bakıya və İrana qoyduğu ədəbi sevgi heykəlinin mahiyyətini açıqlayır. Nə üçün S. Yeseninin "Персидские мотивы" ifadəsinin müxtəlif müəlliflər tərəfindən "İran nəğmələri", "Fars motivləri", "Şərq motivləri", "Fars tərənləri", "İran xəyalları", "Fars havalan" kimi tərcümə edildiyini, "motiv", "nəğmə", "xəyal" kimi sözlərin leksik və semantik tutumunu aydınlaşdırır, təqdim edilmiş şəkildə "motiv" sözünün Azərbaycan dilinə tərcüməsi kontekstində məhz "nəğmə" sözü ilə evezləndirilməsinə və səsləndirilməsinə üstünlük verildiyini və bu şəkildə tərcümə olunmasını izah edir.

S. Yesenində nikbinliklə bədbinlik, nostalji hissələrin quçağı iki qoşa qanad idi. Bunnaların hər ikisi onun həyatının mahiyyəti idi. Onun fikri-zikri olumla ölüm arasında vur-nuxurdu. Onların hər ikisi onun yaradıcılığı üçün qida mənbəyi, yaşam terzi idi. Şairin köhnə yarası da belkə elə buna görə qövr etmirdi, gözəl laləyə "sevirəm" deyib ona "mənimən" sözünü necə anlatması da, Ryazan çölündü Şirazdan üstün tutması da, ay işığında dalgalı çovdarın onun saçlarına bənzəməsi də, onun şair olaraq doğulduğuna

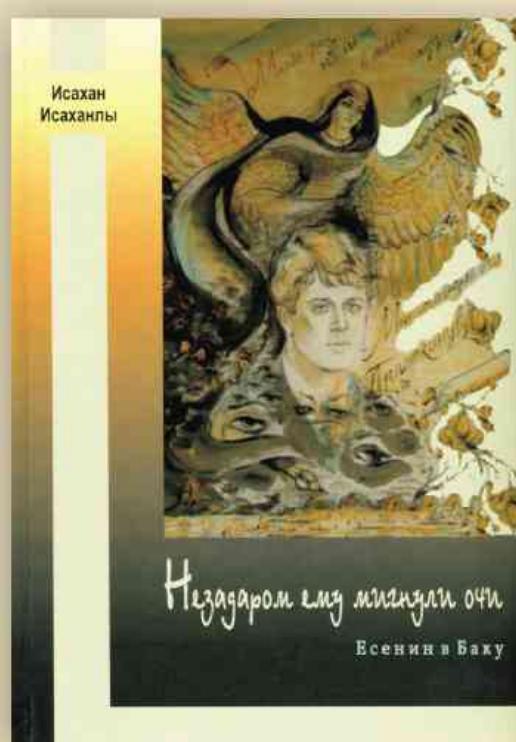


görə şair kimi öpmesi də, keçmiş həyatın onu qəlbini oxşamaması da, al yanaqların gizlində saxlanması da, Xəyyamın demədiyi nəğməleri eşitməsi də, havanın təmizliyində, şəffaflığında, sərinliyində bağla gedib bir parti səsini asta eşitməsi də, hər yere nezər salıb gözəllikdən zövq alması da, Xorasandakı qapıları şair əlleri açmayanda da, İranı tərk edib Rusiyaya döndənə də, Firdovsinin gənclik vətəni mehriban "urus"un qəmlili gözlərini görəndə da, şairin taleyi dərbədər olanda da, İranda bir nəğmə yadigar qoyanda da, qəlbini çöllər həmdəm olanda da, öz yarıyla görüşməyə gedəndə da, qısqanlıq oduyla alışib-yananda da, səfəl kimi ölməyə hazır olanda da, məhəbbət mahnısı oxuyanda da, köksünü ötürüb nəğmə qoşanda da, ürəyindən qopan nəğmələri Tehran ayını isitməyəndə da, Xorasan bağları, evləri üstə ayın solgun ziyyəsi görünməyəndə da, qızılıqlı ləçəklərini titrədəndə da, döntüklüyün, göz yaşının dünyada əzab olduğunu görəndə da, çıraqban gecələrin müqəddəsliyini dərk edəndə da, səadətin onum dəli könələnən aldatdığını hiss edəndə da, bülbüllerin dediyi nəğmələre qulaq asıb ondan həzz alanda da, nəğmələr ürəyə yol tapanda da, bülbü'l gülü çağıranda da, ömrü nəğməyə büsbüttün axanda da, bülbü'l gülə öpüşəndə da, könələnən səsi nəğməyə satılonda da, çiçeklər onun üzüne güləndə da və s. məqamlarda S. Yesenin yalnız özü kimi görünürdü. Öz xəyal dünyası ilə yaşayırırdı. Nədən bəhs edir, nə barədə yazır-yazsın, onun əsərləri semimiliyi, aydınlığı, obrazların sadəliyi ilə diqqəti ilə cəlb edir. Elə "İran nəğmələri"nə daxil edilmiş "Ulegləsəm my byla rana...", «Шаганэ, ты моя, Шаганэ...», «Никогда я не был на Босфоре....», «Свет вечерний шафранного края...», «В Хороссане есть такие двери...», «Быть поэтом – это значит то же...», «Глупое сердце, не бейся...» (şeirlərin adını ona görə rus dilində, tərcüməsiz veririk ki, hər mütərcim onları özü bildiyi kimi adlandırmışdır) və s. kimi nümunələr böyük sənətkarın zəngin və əhatəli poetik potensialının aynası kimi qarşımızda dayanır.

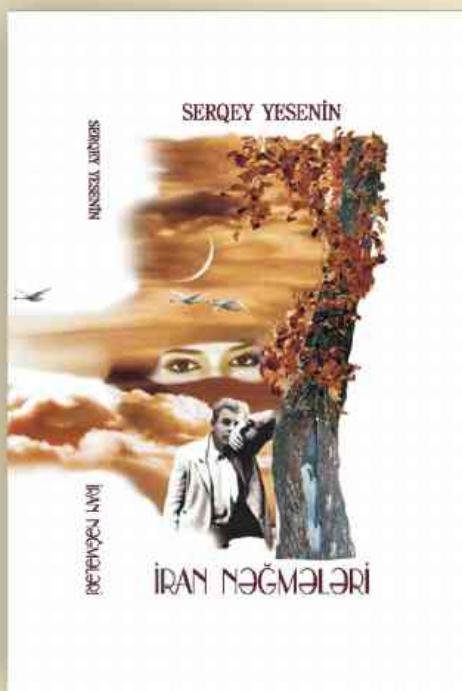
"İran nəğmələri"nə daxil olan bəzi şeirləri (məsələn, "Ulegləsəm my byla rana...

на..." (Ə.Kürçaylı, S.Məmmədzadə, Q.Xalid, F.Mustafa, E.Borçalı, İ.İsaxanlı); "Ты скажала, что Саади..." (Ə.Kürçaylı, S.Məmmədzadə, F.Mustafa, E. Borçalı, İ.İsaxanlı, R.İsayev), "В Хороссане есть такие двери..." (S.Rüstəm, Ə.Kürçaylı, S.Məmmədzadə, Q.Xalid, E.Borçalı, İ.İsaxanlı) altı; «Я спросил сегодня у меня ты...» beş; "Шаганэ, ты моя, Шаганэ", «Никогда я не был на Босфоре...», «Свет вечерний шафранного края...», «Руки милой – пара лебедей...», «Отчего луна так светит тускло...» dörd; qalanları isə ən azı üç mütərcim tərəfindən dilimizdə sesləndirilmişdir. Bu tərcümələrdən hər birində orijinal ayrı-ayrı mütərcimlərin təfəkküründə özünəməxsus struktur, düzüm və intonasiya əldə etmişdir.

Biz yuxarıda kitabın dizaynı, poligrafiyası və s. haqqında ötəri qeydlər etmişdik. Burada bir daha söyləyək ki, "İran nəğmələri" kitabının həm üz qabığı, həm də buraya daxil edilmiş, hər şeir üçün xüsusi olaraq hazırlanmış illüstrasiyalardan hər biri həm kitabın ümumilikdə, həm də aynı-ayrı



Şeirlərin məzmun və ruhuna uyğunluğu oxucunu S. Yeseninin özünləməxsus "poetik İran" dünyasına salır, onu bu nəğmələrə kökləyir, hissələrini kövrəldir, onu şeirlərin yazılışı məkana və dövərə qaytarır. Bir sözle, S. Yeseninin "İran xronotoplari"nı gözümüz qarşısında canlandırır. Bu illüstrasiyalardan biz Bakının qala divarlarını, Azərbaycan, İran, Əmumiyətə, Şərqi koloritini, qızıl-güllərlə əhatələnmiş gözəli, Bosfor boğazını, İstanbul şəhərindəki məscidi, onun minarələrini, səhrada aramla addımlayan dəvələri, rus ağaçqayısını, şərqli qızların çadrada yerişlərini və çadra altından baxışlarını, Həsənin neyinin həzin səsimi, göldə gecə qaranlığında ay işığının bərq vurdugu anda sevən gənclərin güller içində sahilde bir-birinə sərişəsimi, ağ göyerçinlərin sevən qızın niskilinə, həsratına son qoyub, onun sevgilisine qovuşacağı inamını, qızıl güller səpilmiş Xorasan qapılarının kandarını, ondan bir az kənarda qarla örtülmüş rus çöllərini və ağaçqayın meşələrini, S. Yeseninin yazı masasını, onun arxasında xeyallara dalib düşündüyüünü, şairin zaman, vaxt haqqında fikir və hissələrini, iki qu quşunun onun sevgilisinin əllərinə bənzədiyini, aymən solğun çohresinə baxa-baxa iki sevgilinin bir-birinə yaxınlaşış



piçıldamasını, köhnə Bakının uzaqda görünən panoramını, ondan bir az yaxında sahile sına gəren şahə qalxan təlatümlü ləpələri və s. görmək mümkündür.

İ.İsaxanlı S. Yeseninin "İran nəğmələri"ni yenidən oxuculara təqdim edərkən heç də yalnız şairin yaradıcılığının pərəstişkarı kimi çıxış etmir. O, əsil Yeseninşunas kimi ortada dayanır. İ.İsaxanlı, bir tərəfdən, rus şairinin pərəstişkarıdırsa, digər tərəfdən, onun əsərlərinin ən diqqətli tədqiqatçılarından, üçüncü bir tərəfdən, Yesenin əsərlərini ardıcıl olaraq Azərbaycan dilində səsiştəli səsləndirən müttəcimlərdəndir.

Pərəstişkar, tədqiqatçı və müttəcim kimi İ.İsaxanlinın araya-ersəyə gətirdiyi bu kitab mətnləfiyyonlardan təhlil edilməyə layiqdir.

P.S. 28 sentyabr – 4 oktyabr aralığında İsaxan İsaxanlı Rusyanın Moskva və Ryazan şəhərlərində böyük rus şairi Sergey Yeseninin anadan olmasının 120 illiyi münasibətilə keçirilən bir sıra tədbirlərdə iştirak etmişdir.

Yubiley ərefəsində İsaxan İsaxanlıın Yesenin yaradıcılığı ilə bağlı apardığı araşdırımlar layiqinçə qiymətləndirilmiş, ona Rusiyada Sergey Yesenin adına təsis edilmiş 2 yüksək mükafat - **2015-ci il Ədəbiyyat üzrə Beynəlxalq Yesenin mükafatı – «O Русь, взмакни крылами...» (Moskva, Rusiya Yazarlar Birliyi)** və **2015-ci il Ədəbiyyat və İncəsənət sahəsində Yesenin mükafatı (Ryazan, Rusiya)** təqdim edilmişdir.

Həmvətənimizə verilən bu yüksək mükafatlar haqqında Rusyanın mərkəzi mətbuat orqanlarından olan «Pravda» qəzetində, Rusyanın bir sıra mərkəzi saytlarında, eləcə də Ryazan mətbuatında məlumatlar yayımlmışdır.

Ədəbiyyat qəzeti,
10 Oktyabr 2015-ci il



ŞİRKƏTİ PLAGİATA QARŞI TƏLİM KEÇİRDİ

Oktyabrın 16-da Xəzər Universitetinin müəllimləri və işçiləri üçün plagiata qarşı təlim keçirildi. Təlimdə "Strike Plagiarism" şirkətinin nümayəndələri Sabine Əliyeva və Xeyalə Abdullayeva "Strike Plagiarism" vəbsaytını təqdim edərək, iştirakçılara saytın imkanları, istifadə qaydaları haqqında geniş məlumat verdilər.

Humanitar və sosial elmlər fakültəsinin dekanı Cabir Xəlilov, İqtisadiyyat və menecment fakültəsinin dekanı İngilab Əhmədov, departament müdirleri, universitet əməkdaşları, kitabxanaçılar təlimdə iştirak etdilər.

Xatırladırıq ki, bu ilin sentyabrında universitet plagiata qarşı "Strike Plagiarism" şirkətinin xidmətlərinə abuna olmuşdur. Bu xidmət universitet işçilərinə istənilen sənədin elektron versiyasını vəbsayta yükləməklə neçə faizinin plagiat olub-olmamasını öyrənməyə imkan verir.

ANTI - PLAGIARISM TRAINING BY

S TRIKE P LAGIARISM

On October 16th, an anti-plagiarism training session was held for Khazar University instructors and faculty/staff members. The trainers were Sabina Aliyeva and Khayala Abdullayeva, Strike Plagiarism company representatives. During the training, they demonstrated the Strike Plagiarism website and explained how it is used.

Associate Professor Jabir Khalilov, Dean of the School of Humanities and Social Sciences; Dr. Ingilab Ahmadov, Dean of the School of Economics and Management; department heads; librarians; and other representatives from the university administration participated in the training.

In September 2015, the university signed a contract with the Strike Plagiarism company. Their services allow the university staff to upload electronic documents to the Strike Plagiarism website to check them against plagiarism.



AMEA Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin yaradılmasının 95 illiyi və “Virtual Qarabağ Tarixi Muzeyi”nin təqdimatı

Oktyabrın 21-də AMEA Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin “Şərq” zalında muzeyin yaradılmasının 95 illiyi və Azərbaycan Respublikası Genclər və İdman Nazirliyinin dəstəyi ilə Azərbaycanda ilk dəfə təşkil edilmiş “Virtual Qarabağ” IKT mərkəzinin hazırladığı “Virtual Qarabağ Tarixi Muzeyi”nin təqdimatına həsr olunmuş tədbir keçirildi.

Mərasimdə dövlət və hökumət rəsmiləri, Milli Məclisin deputatları, elmi ictimaiyyətin nümayəndələri, ictimai qurumların, genclər təşkilatlarının rəhbərləri, həmçinin Xəzər Universitetindən Tarix və arxeologiya departamentinin müdürü Roza Arazova, Təhsil fakültəsinin dekanı Elza Səmədova, digər emekdaşlar və tələbələr də iştirak edirdilər.

Tədbirdə AMEA Milli Azərbaycan Tarix Muzeyinin yaradılmasının 95 illiyi münasibətilə Xəzər Universiteti adından təbrik məktubu və hədiyyələr təqdim olundu.





MİLLİ AZƏRBAYCAN TARİXİ MUZEYİNİN DİREKTORU AKADEMİK NAILƏ VƏLİXANLIYA

Hörmətli Nailə Xanım və muzeyin əməkdaşları!

Sizi və bütün əməkdaşlarınızı Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin 95 illik yubileyi münasibətilə Xəzər Universitetinin bütün işçi kollektivi və tələbələri adından təbrik edirik. Boytuk zəhmətlə qurulan Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi xalqımızın tarixi və mədəniyyətində müxtüm yer tutur.

300 mindən artıq eksponatı olan Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi tariximizin bütün dövrlərinin təzahürlerini özündə eks etdirir. Tələbələrimiz sizin təşkil etdiyiniz elmi konfranslarda həvəsle iştirak edirlər. Gençlərdə vətənpərvərlik hissələrinin gücləndirilməsi və gənc nəslin vətənimizin tarixini, mədəniyyətini dərindən mənimseməsi dövlətçiliyimizin qorunması, xalqımızın gelecəyi baxımdan olduqca vacibdir. Muzeyiniz gənc nəslin tariximizi öyrənməyində mühüm rol oynayır. Sizə məhz bu xidmətləriniz üçün də təşəkkür edir, bizim və tələbələrimizin sizinle əməkdaşlığını daim davam etdirmək niyyətində olduğumuzu bildirmək istərdik.

Azərbaycan tarixinin nadir və əvəzsiz incilərini qoruyub saxlayan, onların töbliği və dünyaya tanılılması işi ilə möşğül olan kollektivinize bir daha Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin 95 illik yubileyi münasibətilə səmimi təbriklerimizi çatdırır və çatın, lakin şərəflə işinizde uğurlar arzulayıraq.

Biz inanırıq ki, kollektivinizin yorulmaz seyi və bacarığı sayesində tariximizin təkrar olunmaz yadigarları əbədi yaşayacaqdır.

*Xəzər Universitetinin kollektivi adından
Hassan Niknafis
rektor*



"XƏZƏR"İN MÜƏLLİMİNƏ TƏDQİQAT ÜÇÜN QRANT VERİLDİ

Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Elmin İnkışafı Fondu Gənc Alim və Mütəxəssislerin 3-cü Qrant Müsabiqəsinin nəticələrini elan etmişdir.

**Qaliblərdən biri də
Xəzər Universitetinin
Riyaziyyat departamentinin
müəllimi Əli Hüseynlidir.**

Fond növbəti 12 ay ərzində onun "Parametrdən asılı öz-özünə qoşma olmayan kəsilən sərhəd məsələsinin məxsusi və qoşma funksiyalar sisteminin bazislıq xassələri" layihəsi çərçivəsində aparacağı elmi tədqiqat işinə maddi dəstək verəcək.

Layihənin məqsədi klassik mexanikada (rəqslər nəzəriyyəsində) meydana çıxan spektral parametrdən asılı bir sıra kəsilən öz-özünə qoşma olmayan sərhəd məsələlərini öyrənməkdir. Buraya spektral məsələnin spektrinin strukturu (növü, normal məxsusi ədədlərinin təkrarlanması dərəcəsi), məxsusi ədədlərin və məxsusi funksiyaların asimptotikası, bu və ya digər şəkildə ayrılmış teoremlərinin alınması daxildir. Qarşıya qoyulan əsas məqsəd sərhəd məsələsinin məxsusi və qoşulmuş funksiyalar sisteminin bazislıq xassələrinin öyrənilməsidir. Baxılan məsələlər bilavasitə rəqslər nəzəriyyəsinin öyrənilmesi zamanı meydana çıxdıqdan, gözlənilən nəticələrin alınması rəqslər nəzəriyyəsinin araşdırılması zamanı alman xüsusi tövəmli təhlükələr üçün Furye metodunun əsaslandırılmasının qanuna uyğun olduğunu göstərəcək.

Əli Hüseynli həmçinin, Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun böyük elmi işçisidir.

"XƏZƏR"İN DOKTORANTININ MƏQALƏSİ ÇAP OLUNMUŞDUR

2015-ci ilin aprelində Xəzər Universitetinin doktorantura tələbəsi Xanım Cəfərovanın "Bioloji və sosioloji hadisə kimi dilin mahiyyəti" adlı məqaləsi Qafqaz Universitetinin "Gənc tədqiqatçıların 3-cü elmi konfransının materialları" toplusunda və "Dilin mahiyyəti ilə bağlı bəzi qeydlər" adlı məqaləsi Azərbaycan Dillər Universitetinin "Dil və ədəbiyyat" jurnalında çap edilmişdir.

Hər iki məqalede müəllif dilin mahiyyətini açıqlamış və bu mövzu ilə bağlı müxtəlif dilçi və filosofların əsərlərini araşdırmışdır.

GƏNCƏ DÖVLƏT UNIVERSİTETİNDE MONITORİNG

Oktyabrın 12 və 13-də Xəzər Universitetinin koordinatorluğu ilə həyata keçirilen "Curriculum Development and Capacity Building in the Field of EU Studies" adlı Tempus layihəsinin koordinatoru Baba Bayramlı və maliyyə meneceri Nəğı Bayramlı layihənin tərafdaşı olan Gəncə Dövlət Universitetində səfərdə oldu və layihənin icra vəziyyətini yoxlamaq üçün monitoring apardılar. Monitoring zamanı layihə üzrə fealiyyətlərin nəticələri nəzərdən keçirildi, növbəti dövr üçün qarşıda duran vazifələr və onların həyata keçirilməsi ilə bağlı konkret addımlarla bağlı müzakirə aparıldı. Kurrikulumların işlənilər hazırlanması ilə bağlı tarix və sosial fənlər departamentlərində görüşlər keçirildi, hazırlanmış tədris proqramlarının Avropa standartlarına uyğunlaşdırılması zəruri təqeyd edildi.

MONITORING AT GAJNA STATE UNIVERSITY

On October 12 and 13, Baba Bayramli, Project Coordinator of the "Curriculum Development and Capacity Building in the Field of EU Studies" Tempus project which Khazar University is coordinating, and Naghi Bayramli, Financial Manager, visited project partner Ganja State University and carried out monitoring for the project. They observed the project's progress and held discussions about concrete next steps for the implementation of upcoming project activities. Meetings were held in the university's history and social sciences departments about preparation of curriculum. The necessity to prepare the training program in accordance with European standards was emphasized.



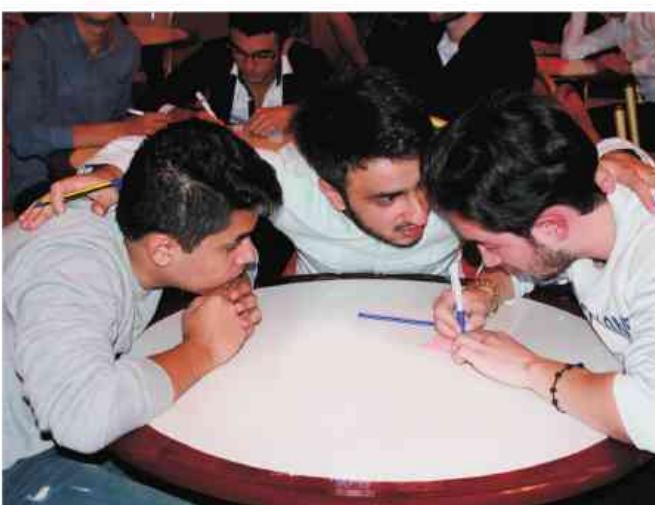
GƏNCLƏR ÜÇÜN MİLLİ MƏCLİSƏ SEÇKİLƏRLƏ ƏLAQƏDAR TƏLİM KURSU



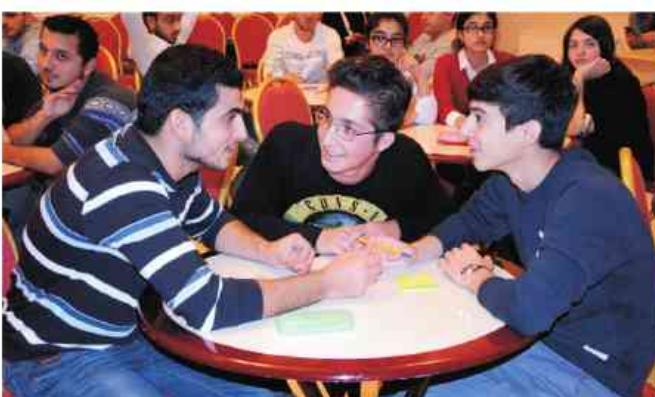
Oktyabrın 9-dan 11-dək "Magiya" İctimai Birliğinin təşkilatçılığı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Gənclər Fondu maliyyə dəstəyi ilə Lenkoran şəhərində gənc seçicilərin Milli Məclisə seçilər haqqında məlumatlandırılması və seçkidiə onların fəal iştirakının təmin edilməsi məqsədilə ölkənin 14 bölgəsindən (Ağstafa, Astara, Bakı, Bərdə, Gəncə, Qax, Qazax, Lenkoran, Mingəçevir, Naxçıvan, Sumqayıt, Şəki, Yardımlı, Yevlax) olan 26 nəfər gənc üçün 3 günlük təlim keçirilmişdir. Təlimdə Xəzər Universi-

tetinin II kurs tələbəsi Qurban Əsgərov da iştirak etmişdir.

Təlim kursunun sonunda bütün iştirakçılara sertifikatlar və Milli Məclisə seçilərin keçirilməsi barədə müvafiq bukletlər təqdim olunmuşdur. Sonda iştirakçılar və təşkilatçılar gənclər üçün belə bir mühüm layihənin həyata keçirilməsini təmin etdiyi üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Gənclər Fondu minnətdarlıqlarını bildirmişlər.



“BİLİK” YARIŞININ QALİBLƏRİ MÜKAFAATLANDIRILDİ



Oktyabrın 17-də Xəzər Universitetinin Məmər salonunda Tələbə Məclisinin təşkilatçılığı ilə “Dövlət Müstəqilliyi Günü”nə həsr olunmuş “Bilik” yarışı keçirildi. Yarışda mənsif olaraq yazıçı Qalib Xəlil, izleyici kimi Xəzər Universitetinin müəllim və tələbələri iştirak etdilər. Yarışda qalibiyyət uğrunda 16 komanda (Humanitar və sosial elmlər – 4, Təhsil – 4, İqtisadiyyat və menecment – 3, Mühəndislik və tətbiqi elmlər – 3, “Dünya” məktəbi – 2) iştirak edirdi. Yarış 3 turdan ibarət idi.



1-ci yeri 88 xalla Humanitar və sosial elmlər fakültəsinin birinci komandası (Nicat İsmail, Fuad İbrahimov, Hüseyn Hüscynzadə), 2-ci yeri 77 xalla ikinci komandası (Pervin Rəhimli, Aida Qasımovan, Abdulla Cəvadov) və 3-cü yeri 74 xalla digər komandası (Cəlal Hüseynbəyli, Cavid Babayev, Kamran Hüseynov) qazandılar. Mühəndislik və tətbiqi elmlər fakültəsinin iki komandası 4-cü və 5-ci yerləri tutmuşdur.

Oktyabrın 19-da Xəzər Universitetinin rektoru Hassan Niknafs, İctimai əlaqələr və media üzrə direktor Əlövşət Əmirbəyli yarışın qaliblərinə mükafatları təqdim etdilər.

Qalib komandalara müvafiq olaraq diplomlar və 300, 150 və 75 manat pul mükafatı təqdim olundu.

Eyni zamanda, təşkilati işlərdə fəal olan tələbələr – Fatime Qəmberli, İlaha Memmedova, Gülnar Ağayeva, Sevinc Binnətova, Cəmile Həsənova, Leyla Quluzadə, Sabrina Ramazanova və Tunar Abdulkəliqov Tələbə Məclisi tərəfindən “Təşəkkürname” ilə təltif edildilər.

Qalibləri təbrik edir, onlara yeni uğurlar arzulayıraq.



CENTER DIRECTOR AT INTERNATIONAL CONFERENCE

On October 15-16, Dr. Farda Asadov, Director of the Center for Eurasian and Middle East Studies of Khazar University, participated in an international conference held at Keimyung University, South Korea. Scholars from countries of Central Asia, Iran, Turkey, Azerbaijan, Korea, Russia, Pakistan, China and Great Britain contributed to the conference program, which covered cultural and artistic exchange along the Silk Road. Dr. Farda Asadov made a presentation of his research paper "Khazaria on the Silk Road: mobility of people and merchandise in VI-IX CE."

MƏRKƏZİN RƏHBƏRİ BEYNƏLXALQ KONFRANSDA



Oktyabrın 15 və 16-da Xəzər Universitetinin Avrasiya və Yaxın Şərqi Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri Fərda Əsədov Cənubi Koreyanın Keimyung Universitetinin "İpək yolunda inqəsənt və mədəniyyət" beynəlxalq elmi konfransında iştirak etmişdir. Konfransın iki iş günü ərzində Mərkəzi Asiya ölkələri, Türkiyə, İran, Azərbaycan, Koreya, Rusiya, Pakistan, Çin, Böyük Britaniya alimlərinin İpək yolunda inqəsənt və mədəniyyətlər mübadiləsi məsələlərinə həsr edilmiş çoxlu məruzaləri dinlənilmişdir.

Fərda Əsədov "Xəzər xaqanlığının İpək Yolu ticarətində tacirləri və ticarət malları" mövzusunda məruzə ilə çıxış etmişdir.

TƏHSİL FAKÜLTƏSİNDE MÜSTƏQİLLİK GÜNÜ İLƏ BAĞLI TƏDBİR KEÇİRİLDİ

Oktyabrın 15-də Təhsil fakültəsində Günay Novruzovanın Azərbaycan tarixi dərsi zamanı 18 Oktyabr – Müstəqillik Gününe həsr olunmuş tədbir keçirildi. Tədbiri açan G. Novruzova tələbələri müstəqillik günü münasibətilə təbrik etdi və Azərbaycanın müstəqillik tarixi ilə bağlı məlumat verdi.

Sonra söz tələbələrə verildi. Tələbələrdən İradə Əhmədli, Semra Seyfullayeva, Əfsane Fətəliyeva, Bilal Əzizov hazırladıqları təqdimatla çıxış etdilər.

Tədbirdə Tarix və arxeologiya departamentinin müdürü Roza Arazova da iştirak edirdi. O, çıxışında xalqımızın azadlıq mübarizəsindən danışdı. G. Novruzova tədbirin sonunda tələbələrə çıxışları üçün təşəkkür etdi.

KHAZAR INSTRUCTOR AT WORKSHOP IN GERMANY

Taher Chegini, an instructor in the Civil Engineering Department, was awarded a fund by DAAD to participate in a workshop titled "Water in Urban Life 2020; Water and Human Health in Urban Systems" which was held from September 26 to October 16, 2015 in the University of Duisburg-Essen, Essen, Germany.

Objectives of this event were transfer of water knowledge and sustainability approaches as well as development of an interdisciplinary urban water management system. Experts from various relevant disciplines such as engineering, chemistry and environmental science attended the event and shared their knowledge and experience in this field with the aim of creating sustainable water resource management in urban systems.

The event consisted of 3 workshops and 19 lectures covering various aspects of the water technologies ranging from risk assessment to micropollutants. The workshops focused on the subjects of teambuilding for team leaders, addressing environmental issues related to water supply and treatment and the road map to rectify them. The lectures were presented by well-known scientists from Germany and the Netherlands, two of the most advanced countries in water engineering science. The lecturers gave an overview of the history of the environmental issues related to water supply and wastewater treatment in various catchments across Europe, then presented the applied technologies, management systems and the European Chemicals Regulation that were used to overcome the issues. Moreover, the participants visited some of the state-of-the-art water and wastewater treatment plants, as well as several research centers in Germany.

At the end of the event, Mr. Chegini gave a presentation about current environmental issues and urban water management systems in Iran and Azerbaijan and compared them with those of Germany. In his presentation, which was well-received and applauded, he also elaborated on the road map for effective implementation in Iran and Azerbaijan of various technologies and integrated management systems that were presented during the lectures.

ISSN 2218-0346

AZƏRBAYCAN ARXEOLOGİYASI

2015 Cild 18 №1

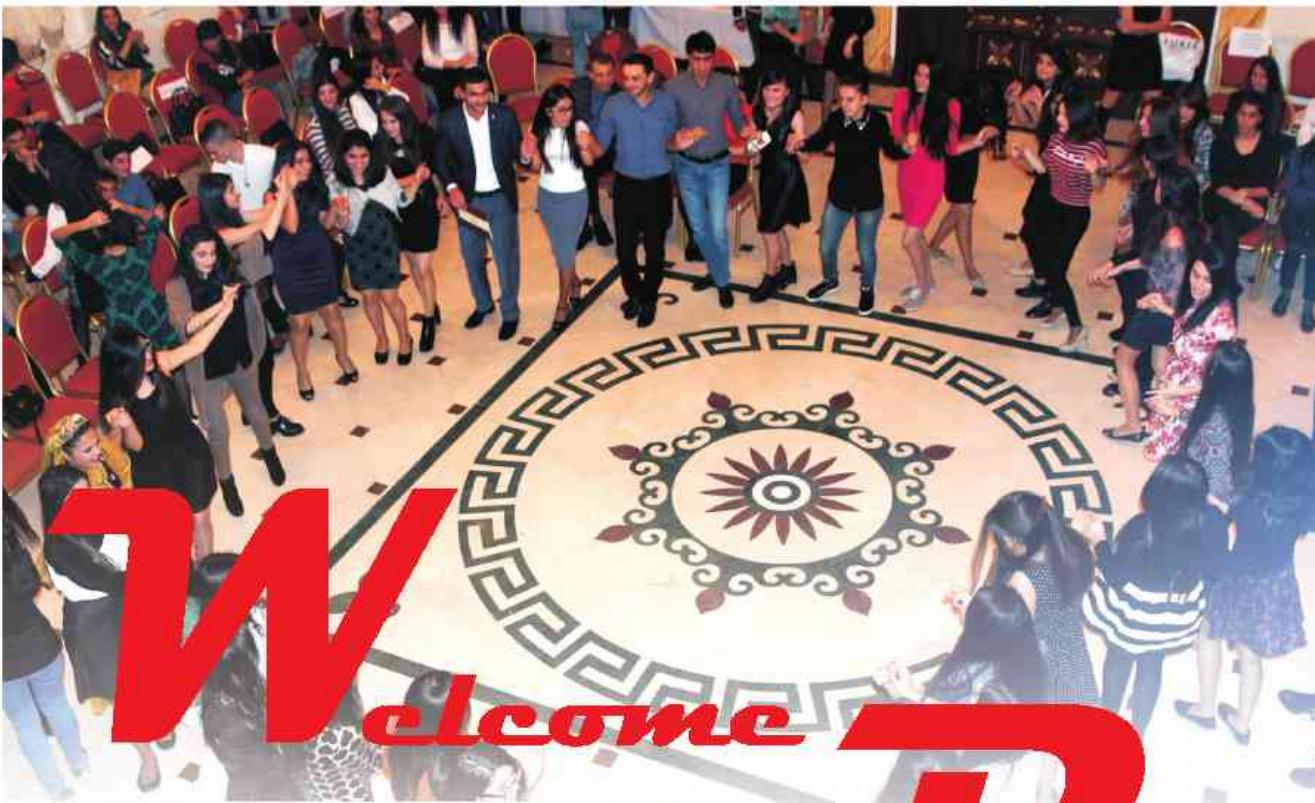
2015 Vol 18 №1



JURNALIN YENİ SAYLARI ÇAPDAN ÇIXIB

Oktyabr ayında "Azərbaycan arxeologiyası" jurnalının 2014-cü ilin 2-ci və 2015-ci ilin 1-ci sayıları çapdan çıxıb. "Azərbaycan arxeologiyası" jurnalı mədəni irsin araşdırılması və geniş ictimaiyyətə çatdırılması işində yaxın-dan iştirak edir. 2014-cü ilin 2-ci sayı görkəmli arxeoloq Qüdrət İsmayıllızadənin 80 illik yubileyinə həsr olunmuşdur. Jurnalda Q. İsmayıllızadənin elmi və pedoqoji fealiyyətini əks etdirən məqalede Xəzər Universiteti ilə bağlı faaliyyətinə geniş yer verilmişdir.

2015-ci ilin 1-ci sayında qocaman arxeoloqlarla yanaşı, gənc tədqiqatçıların da məqalələri dərc olunmuşdur. Geniş oxucu kütlesinə çatdırılması məqsədi ilə jurnalın hər iki sayı Milli Kitabxana, ali məktəb kitabxanaları ilə yanaşı, müxtəlif elmi dairələrin kitabxanalarına da hədiyyə edilmişdir.



Welcome Party



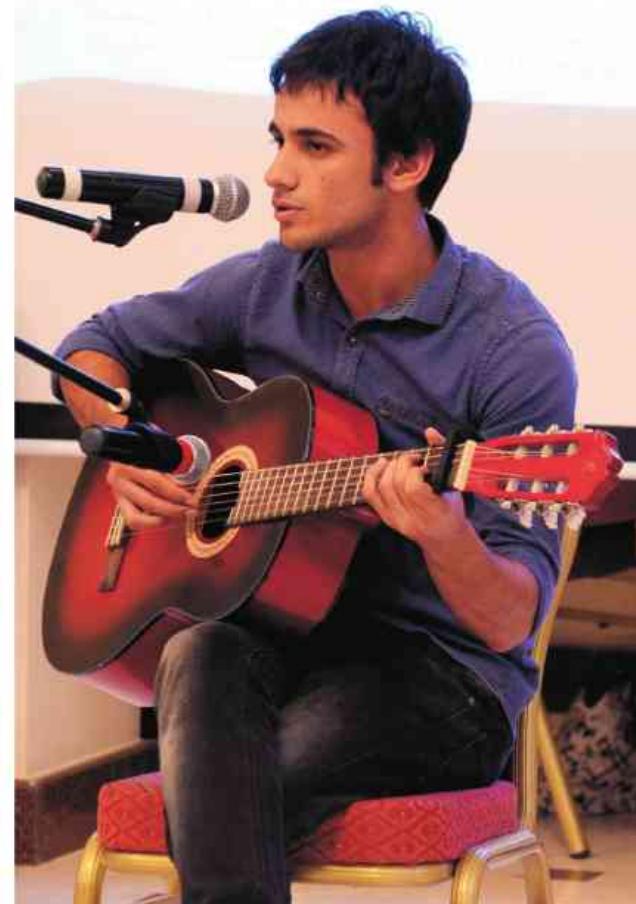
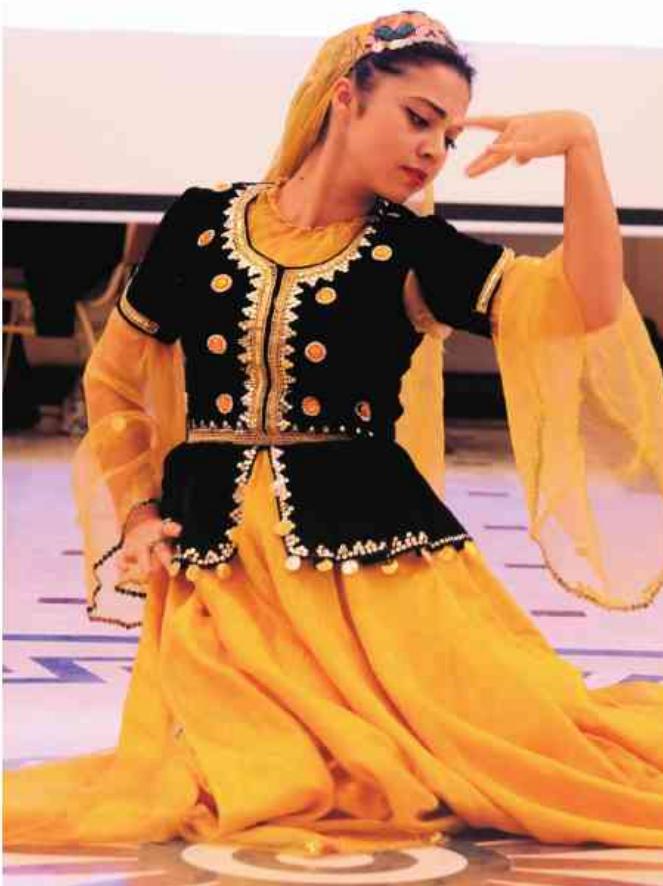


Oktyabrın 20-da Xəzər Universitetində Təhsil fakültəsinin 2010-cu ildən başlayaraq, birinci kurs tələbələri üçün təşkil etdiyi onnövü görüş keçirildi.

Tədbirin məqsədi tələbələri universitet həyatı ilə daha yaxından tanış etmək, fakültənin yuxarı kurs tələbələri ilə əməkdaşlıq yaradılmasına kömək etmək və cini zamanda, tələbə həyatının sadəcə auditoriyadan

ibarət olmadığını, sosiallaşmanın əhəmiyyətini, "Xəzər ailəsi"ne mənsub olmağın əzelliyini onların diqqətinə çatdırmaqdır.

Sevindiirci haldır ki, ilk dəfə dekanlıq işçilərinin təşkilatçılığı ilə keçirilən bu tədbir artıq yuxarı kurs tələbələrinin birbaşa iştirakı, təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə təşkil olunur.



XƏZƏR UNIVERSİTETİNİN TƏLƏBƏLƏRİ VƏ ƏMƏKDAŞLARI BAKİ BEYNƏLXALQ DƏNİZ TİCARƏTİ LİMANINDA

Oktyabrın 16-da Xəzər Universitetinin tələbəleri və əməkdaşları Siyasi elm və beynəlxalq münasibətlər departamentinin təşkil etdiyi ekskursiyada iştirak etdilər. Onlar Bakıdan 65 km cənubda – Əlet qəsəbəsində yerləşən Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarəti Limanında olular. Limanın direktorunun müşaviri Tural Əliyev ekskursiya iştirakçılara 400 hektarlıq ərazini əhatə edən liman haqqında ətraflı məlumat verdi. O, həmçinin, qonaqlara limanın tikilməsi üçün Əlet qəsəbəsinin seçiləməsinin səbəbələrini açıqladı, tikinti planının üç mərhəlesi və hazırlı vəziyyəti haqqında danışdı.

Görüş zamanı limanın fəaliyyətinin ətraf mühitə təsiri və regionda yerləşən digər limanlarla əməkdaşlıq imkanları kimi mövzular müzakirə olundu. Limanın regionda nəqliyyat infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi və beynəlxalq ticarətin inkişaf etdirilməsi üçün potensialı da müzakirə mövzuları arasında idi.

Yağlılı hava şəraitinə baxmayaraq, tələbələr və əməkdaşlar tikinti sahəsi ilə də tanış oldular, gəmilərin yüklənilməsi və boşaldılması prosesini, xüsusilə demir yolu vagonlarının gəmilərə daxil olmasına müşahidə etdilər.



Oktyabrın 16-da Xəzər Universiteti Karyera Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə universitetdə Prezident yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin baş məsləhətçisi, təlimçi-psixoloq Orxan Oruczadə və İnnovasiyalar Mərkəzinin insan resurslarının idarə olunması üzrə müstəxəssisi

Ayten Şıxəliyeva təlim keçirdilər.

Təlimdə universitetin tələbələri iştirak edirdilər. Onlarla məktub, effektiv CV yazmağın qaydaarı, effektiv müsahibə, könüllülük fəaliyyətinin xeyirləri haqqında müzakirələr aparıldı. Tələbələri maraqlandıran suallar cavablandırıldı.

GƏNC TARİXÇİLƏR NUMİZMATİKA MÜZEYİNDE OLDULAR

Oktyabrın 16-da Təhsil fakültəsinin tarix ixtisası üzrə təhsil alan birinci kurs tələbələri seçdikləri peşədə ixtisaslaşmaları məqsədilə müəllimləri Orxan Zamanovla birlikdə İçərişəhər Dövlət-Tarix Memarlıq Qoruğu İdarəsinin İçərişəhər Tarix Muzeyinin Numizmatika ekspozisiyası ilə tanış oldular. Burada peşəkar numizmat və tarixçi Qənişə Pirquliyevanın maraqlı izahı

ilə Azərbaycanın qədim pul və sikkə zarbi ilə bağlı tarixini eks etdiren sərgiye təməşa etdilər.

Sonra tələbələr yaxınlıqda yerləşən Miniatür Kitab Muzeyində miniatür kitab sənətinin nadir nümunələri ilə tanış oldular. Genç tarixçilər üçün ilk ekskursiyalar maraqlı keçdi.

Oktyabrin 6-dan 9-dək Xəzər Universiteti Humanitar və sosial elmlər fakültəsinin dekan müavini Mələk Kərimova Türkiyənin Mərsin şəhərində keçirilən "13-cü milli psixoloji xidmət və rəhbərlik" adlı konfransda "Azərbaycanda İnternet asılılığının araşdırılması: ilk empirik çalışma" adlı tədqiqatın nəticələri ilə çıxış etdi. Türkiyəli mütəxəssis Selim Günsüz birləşdikdə S.Günsüz və Murat Kayrinin (2010) hazırladığı İnternet asılılıq testi Azərbaycan mühitində elmi şəkildə uyğunlaşdırılmışdır. Bu test 1146 "Xəzər"li tələbe üzərində sınadandan keçirilmiş və bu sahədə ilk empirik tədqiqat olaraq "Journal of Education ve Training Studies"-də (<http://redfame.com/journal/index.php/jets/index>) onlayn olaraq dərc edilmişdir.

"XƏZƏR"İN ƏMƏKDAŞI ELMI KONFRANSDA TƏQDİMATLA ÇIXIŞ ETMİŞDİR



PARLAMENTİNİN NÖVBƏTİ İCLASI KEÇİRİLDİ

Oktyabrin 18-də Tələbə Məclisi Parlamentinin növbəti (13-cü) iclası keçirildi.

Iclasda Tələbə Məclisinin fealiyyətinin iş planlarının elan olunması, İqtisadiyyat və menecment faktülətinin 3-cü kurs tələbəsi Musa Abudllayevin "O səs Azərbaycan" yarışmasında uğurları və noyabrin evvel-lərində ona müsbəiqədə dəstək olacaq tələbə qrupunun yaranması, ATGTİ-nin Xəzər Universitetinin tələbələri üçün qeydiyyat vəroqələrinin paylanması, yemekxana ilə bağlı keçirilecek anonim sorğuların cavablarının elan olunması və noyabrin 1-də universitetdə *Helloween* bayramının xarici tələbələrlə birgə keçirilməsi məsələləri müzakirə olundu.

Sonra tələbələrə "Dünya" məktəbinin idman zalında möşgül ola biləcəkləri idman növləri (voleybol, basketbol, üzgüçüllük, stolüstü tennis, karate, kung-fu və s.), dərnəklər (ebru əl sənətləri, piano, gitara, rəsm, rəqs) və kurslar (psixoloqiya, rus dili, ingilis dili) haqqında məlumat verildi.

Fakültələrarası keçiriləcək minifutbol yarışının qaydaları müzakirə olundu və açıq səsvermə yolu ilə hər bir komandada yalnız bir əcnəbi oyuncumun olması şərti qəbul olundu.

Iclasda İctimai əlaqələr və mediya təzə direktor Əlövşət Əmirbəyli iştirak edirdi.

ÜMUMDÜNYA STATİSTİKA GÜNÜ QEYD OLUNDU

Oktyabrin 20-da Ümumdünya Statistika Günündən qeyd olunması ilə bağlı "Hilton" mehmanxanasının "Sevda" zalında təntənəli iclas keçirildi. Iclasda Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlı iştirak etdi.

Tədbirdə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının, ali təhsil mətəssisələrinin, beynəlxalq təşkilatların Azərbaycandakı nümayəndəliklərinin rəhbərləri, milət vəkilləri və küləvi informasiya vasitəlerinin nümayəndələri iştirak edirdilər.



**RUSİYA
ELMLƏR AKADEMİYASININ
NÜMAYƏNDƏSİ
TARİX VƏ ARXEOLOGIYA
DEPARTAMENTİNİN
QONAĞI OLDU**

Oktyabrın 22-də AMEA Arxeolojiya və Etnografiya İnstitutum əməkdaşı, paleolit dövrü üzrə mütəxəssis, fəlsəfə doktoru Azad Zeynalov və Rusiya Elmlər Akademiyasının Sankt-Peterburq Maddi Mədəniyyətlər İnstitutunun əməkdaşı, fəlsəfə doktoru, arxeoloq Sergey A. Kulakov Xəzər Universitetində Tarix və arxeologiya departamentinin qonağı oldular. Görüşdə arxeologiya elminin problemləri, xüsusilə paleolit dövrünün araşdırılması, Rusiya və Azərbaycan arxeoloqları arasında əməkdaşlığın inkişafı və digər mövzularda fikir mülbədiləsi aparıldı.

Sergey A. Kulakov vasitəsilə "Azərbaycan arxeologiyası" jurnalının son illərdəki nömrələri Rusiya Elmlər Akademiyasının Sankt-Peterburq Maddi Mədəniyyətlər İnstitutunun kitabxanasına hədiyyə olundu. Təşkil edilmiş görüs Rusiya tarixçiləri ilə Azərbaycan tarixçilərinin elmi əməkdaşlığının inkişafı baxımından olduqca müthüm əhəmiyyət kəsb edir.

**RUSSIAN
ACADEMY OF SCIENCES
REPRESENTATIVE
VISITS DEPARTMENT OF
HISTORY AND ARCHEOLOGY**

On October 22, Dr. Azad Zeynalov, specialist in the Paleolithic Era and member of the Azerbaijan National Academy of Sciences' Archeology and Ethnography Institute, and Dr. Sergey A. Kulakov, archeologist and member of the Russian Academy of Sciences' Saint Petersburg Institute of Tangible Cultures, visited the Khazar University Department of History and Archeology. At the meeting, they discussed issues of archeology, research on the Paleolithic Era, development of cooperation among Russian and Azerbaijani archeologists, and other academic topics. Sergey A. Kulakov helped donate issues of the Azerbaijan Archeology journal (2012 №2, 2013 №1 və №2, 2014 №2, and 2015 №1) to the Russian Academy of Sciences' Saint Petersburg Institute of Tangible Cultures' library. This meeting was significant for the development of scholarly partnerships among Russian and Azerbaijani historians.



DÜNYA
MƏKTƏBİ



VALİDEYNLƏRİN VƏ ŞAGİRLƏRİN NƏZƏRİNƏ!

XƏZƏR UNIVERSİTETİNİN DÜNYA MƏKTƏBİ 2015-2016-CI TƏDRİS İLINDƏ I-XI SINİFLƏRƏ ŞAGIRD QƏBULU ELAN EDİR:

Qəbul müsabiqə yolu ilə həyata keçirilir.

Təhsil 3 dildə (Azərbaycan, rus, ingilis) aparılır. Azərbaycan və rus bölmələrində ingilis dili ikinci dil kimi tədris olunur. Şagirdlərin seçimi ilə fransız, alman, çin dilləri də öyrədilir.

Məktəbdə təcrübəli pedaqoqlar, o cümlədən xaricdən dəvət edilmiş mütəxəssislər çalışırlar. Burada savadla yanaşı, tərbiyə də mühüm yert tutur.

Dünya məktəbi beynəlxalq statuslu məktəbdür. O, Beynəlxalq Bakalavr Təşkilatının (International Baccalaureate Organization – IBO) üzvüdür. Məktəbdə IB Diplom Programı fəaliyyət göstərir.

X sinif şagirdləri tam orta təhsillə yanaşı, öz istəkləri ilə Beynəlxalq Bakalavr Təşkilatının Diplom Programında təhsil ala bilərlər. Digər məktəblərin şagirdləri də imtahan verməklə Diplom Programına qəbul edilirlər.

Diplom Programında təlim ingilis dilindədir. Təhsil müddəti 2 ildir.

Beynəlxalq Bakalavr Diplomu əldə edən şagirdlər dünyanın tanınmış universitetlərində təhsillərini davam etdirmək imkanı qazanırlar.

MƏKTƏBƏQƏDƏR HAZIRLIQ

2015-2016-ci il üçün hazırlığa uşaqqəbulu davam edir.

Hazırlıqda 4-5, 5-6 yaşlı uşaqlar üçün Azərbaycan, ingilis və rus dillərində qruplar təşkil olunub. Bütün qruplarda əlavə iki dil (Azərbaycan, ingilis, rus) tədris edilir.

Gündəlik dərs programından əlavə, Şahmat, Kompyuter, Psixologiya, Rəsm-Əmək, Rəqs, Dram və Müsiqi dərsləri keçirilir.



Ünvan: Bakı, Əcəmi Naxçıvani 9

Dünya məktəbi

Tel.: (012) 563 59 40/47/48

Mob.: (070) 844 08 88

E-mail: info@dunyaschool.az

<http://dunyaschool.az>

Dünya bağçası

012) 563 59 43; 563 59 45

Mob.: (070) 560 15 18

E-mail: bagca@dunyaschool.az



Universitetdə bakalavr pilləsində aşağıdakı ixtisaslar üzrə kadr hazırlığı aparılır:

I qrup üzrə:

- Kompyuter elmləri
- Neft-qaz mühəndisliyi
- Kompyuter mühəndisliyi
- İnşaat mühəndisliyi
- Riyaziyyat və informatika müəllimliyi
- Fizika müəllimliyi
- Elektronika, telekommunikasiya və radiotexnika mühəndisliyi
- Kimya mühəndisliyi
- Biotibbi texnika mühəndisliyi
- Məxanika mühəndisliyi

II qrup üzrə:

- Mühəsibat uçotu və audit
- Maliyyə
- İqtisadiyyat
- Menecment
- Marketinq
- Biznesin idarə edilməsi
- Tarix müəllimliyi
- Cəgərliyə müəllimliyi
- Regionyūnashıq (regionlar üzrə)
- Beynəlxalq münasibətler

III qrup üzrə:

- Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimliyi
- Xarici dil (İngilis dili) müəllimliyi
- İbtidai sinif müəllimliyi
- Filologiya (İngilis dili və ədəbiyyatı)
- Filologiya (Azərbaycan dili və ədəbiyyatı)
- Politologiya
- Tərcümə (İngilis dili və digər diller)
- Dizayn

IV qrup üzrə:

- Kimya müəllimliyi
- Biologiya müəllimliyi
- Psixologiya

Ünvan: Məhəseti küçəsi, 41
(Neftçilər metrosunun yaxınlığında)
Əlaqə telefonları: (012) 323-93-13, (012) 408-81-78,
(012) 421-79-27
Faks: (012) 498-93-79
Internet: <http://www.khazar.org>



XƏZƏR UNİVERSİTETİ

Xəzərdə en çox tanınan, xaricə en çox tələbə göndəren, xaricdən oxumağa tələbələrin en çox gəldiyi, xarici müəllimlərin en çox işlədiyi ali məktəbdür. Xəzər Universiteti Azərbaycanda yeganə universitetdir ki, onun tədris siyaseti və Xəzər Univer diplomları Avropa və Amerikanın universitetləri tərəfindən tanınır. Xəzər Universiteti dünyada ali məktəblərin reytinginin müəyyənəşdirilməsi sahəsində nüfuzlu təşkilatların reyting cədvəlinde Azərbaycan ali məktəbləri arasında həmişə birinci olmuşdur.

QS (World University Rankings) təşkilatının 2015-ci il sentyabrın 15-də elan etdiyi reyting cədvəlinə əsasən Xəzər Universiteti dünyamızın en yaxşı 700 universiteti arasında yer almışdır.

2015-ci il oktyabrın 21-də QS (World University Rankings) təşkilatı 2015/16-ci tədris ili üçün inkişaf etməkdə olan Avropa və Mərkəzi Asiya ölkələri universitetlərinin 2-ci illik reytingini müəyyənəşdirmişdir. Xəzər Universiteti Azərbaycandan ilk 70 ali təhsil müəssisəsi arasında yer almış tek universitetdir.

Xəzər Universiteti ilk gündən beynəlxalq təcrübəyə əsasən quruldu və Azərbaycanda ingilis dilində tədris keçən ilk universitet kimi tanındı. Təhsil sahəsində en qabaqcıl ölkələrin təcrübəsini öyrənmək və tətbiq etmək ilkinliyi də mahz Xəzər Universitetinə nəsib oldu. Dünya təhsil məkanında qabaqcıl mövqeyi və nüfuzu ilə diqqətçəkən Universitetin beynəlxalq əlaqələri yalnız təlim-tədris sahəsində deyil, yüksək ixtisaslı dünya insanı hazırlığında da əhəmiyyət daşıyır. Demokratizm və humanizm, plüralizm və şəffaflıq, müasirlik və təşəbbüskarlıq, ən son təlim texnologiyalarından istifadə, beynəlxalq program və layihələrdə fəallıq və digər bu kimi hallar bütünlükə Universitetdə işgəzarlıq şəraiti yaradır, tələbələrin fəallığı və müstəqilliyini təmin edir.

Professor Əjjər Ağayev,
Azərbaycan Təhsil Şurasının sədri

Universitetin maddi-texniki bazası

Məhsəti küçəsi, 41 ünvdə yerləşən məlasir avadanlıqları təchiz edilmiş tədris korpusunda (Neftçilər metrosunun yaxınlığında), şəhərin mərkəzində Bəşir Səfəroğlu küçəsi, 122 ünvdə yerləşən tədris bimasında və 8-ci MKR, Əcəmi Naxçıvanı küçəsi, 9 ünvdə (Ayna Sultanovanın heykəlinin yaxınlığında) 3 bina və ayrıca idman kompleksində ibarət tədris kampusunda yüksək keyfiyyətli təhsil almaq üçün hər cür şərait yaradılmışdır.

Təhsil və karyera imkanları

Təhsilde fərqlienən tələbələr təhsillərini Amerika, Kanada, İngiltərə, Fransa, Almaniya, Hollandiya, İsviç, İtaliya, Türkiyə, Çin, Yaponiya və s. ölkələrin tanınmış universitetlərində davam etdirmək imkanı qazanırlar.

Xəzər Universitetində əsas təhsil dili ingilis dilidir. Bu, tələbələrin müasir dörsliklərdən istifadə etməsi, təhsillərini xaricdə davam etdirməsi, xaricdən galon müəllimlərin effekti dərs deməsinə geniş imkan verir. Məzunlar və yuxarı kurs tələbələri xarici şirkətlərdə yüksək maaşlı işlərə devət olurlar, elease da dövlət təşkilatlarında və ölkəmizin qabaqcıl şirkətlərində işləmek imkanı elde edirlər.

Təhsil haqqının ödənilməsində güzəştlər

TQDK-nın keçirdiyi imtahanlarda yüksək bal toplayan tələbələrə aşağıdakı qaydada güzəştlər edilir. Imtahanlarda:

- 650-700 bal toplayan tələbələr təhsil haqqından tam azad edilir.
- 600-649 bal toplayan tələbələr təhsil haqqının cəmi 25%-ni ödəyir.
- 550-599 bal toplayan tələbələr təhsil haqqının 50%-ni ödəyir.
- 500-549 bal toplayan tələbələr təhsil haqqının 75%-ni ödəyir.

Tələbələr təhsil aldıqları müddədə əsgəri xidmətdən azaddırlar.